

Brüssel, 13.9.2017
COM(2017) 482 final

2017/0220 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa kodanikualgatuse kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2017) 294 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa kodanikualgatus on Euroopa Liidu lepingust tulenev õigus. Euroopa Liidu lepingu artikli 11 lõikes 4 on sätestatud, et „vähemalt miljon kodanikku märkimisväärselt arvust liikmesriikidest võivad kutsuda Euroopa Komisjoni üles esitama talle antud volituste piires asjakohase ettepaneku küsimustes, mille suhtes kodanike arvates on vaja aluslepingute rakendamiseks vastu võtta liidu õigusakt.“ Käesoleva õigusakti eesmärk on suurendada kodanike osalemist Euroopa Liidu demokraatlikus elus, andes neile võimaluse esitada otse komisjonile taotlus, et komisjon esitaks aluslepingute rakendamise otstarbel liidu õigusakti ettepaneku.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 24 kohaselt sätestati Euroopa kodanikualgatuse vahendi eeskirjad ja kord 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta¹. Määrust hakati kohaldama 2012. aasta aprillis. Euroopa kodanikualgatuse õigusraamistikku täiendatakse komisjoni 17. novembri 2011. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1179/2011, millega kehtestatakse veebipõhiste kogumissüsteemide tehnilised spetsifikatsioonid vastavalt määrusele (EL) nr 211/2011².

Oma 2015. aastal vastu võetud esimeses aruandes määruse kohaldamise kohta³ loetles komisjon mitu probleemi, mis olid tekkinud määruse rakendamisel määruse kohaldamisele järgneva esimese kolme aasta jooksul. Selles aruandes lubas komisjon võtta meetmeid, et parandada Euroopa kodanikualgatuse vahendi toimimist ja et analüüsida põhjalikumalt nende probleemide mõju. Seetõttu algatas komisjon viimastel aastatel mitu tehnilist uuringut, et analüüsida neid probleeme ja selliseid küsimusi nagu Euroopa kodanikualgatuse veebipõhised toetusavalduste kogumise süsteemid ja allakirjutanute suhtes kohaldatavate andmenõuete lihtsustamine.

Pärast seda, kui komisjon võttis 2015. aastal aruande vastu, on Euroopa kodanikualgatuse vahend viimase kahe aasta jooksul läbi vaadatud. Euroopa kodanikualgatuse vahendit on hinnanud ka muud ELi institutsioonid ja asutused ning kodanikuühiskonna sidusrühmad ning nii tehti kindlaks vajakajäämised vahendi toimimise viisis ja kodanikualgatuste käivitamisel korraldajatele tekkivad takistused. Täpsemalt määrati Euroopa Parlamendi resolutsiooniga⁴ kindlaks mitu probleemi, kutsuti üles muutma määrust (EL) nr 211/2011 ja komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 1179/2011 ning võtma vastu muudatuste komplekt, et parandada Euroopa kodanikualgatuse vahendi toimimist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (ELT L 65, 11.3.2011, lk 1).

² Komisjoni 17. novembri 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1179/2011, millega kehtestatakse veebipõhiste kogumissüsteemide tehnilised spetsifikatsioonid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (ELT L 301, 18.11.2011, lk 3).

³ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Määruse (EL) nr 211/2011 (kodanikualgatuse kohta) kohaldamise aruanne“, COM(2015)145 final.

⁴ Euroopa Parlamendi 28. oktoobri 2015. aasta resolutsioon Euroopa kodanikualgatuse kohta (P8_TA(2015)0382).

Määruse jõustumisest möödunud viie aasta jooksul on Euroopa Liidu institutsioonid, liikmesriigid ja sidusrühmad saanud kogemusi selle osalusdemokraatia vahendi rakendamisel ELi tasandil. Komisjoni aruanne ja läbivaatamise käigus saadud tagasiside ühtivad mitmes olulises küsimuses, mis aitaksid parandada Euroopa kodanikualgatuse rakendamist ja lihtsustaksid kodanikel selle kasutamist. Kuigi komisjon võttis selleks kehtiva õigusraamistiku alusel mitmeid meetmeid, tuleneb märkimisväärne osa kindlaks tehtud kitsaskohtadest määruse sätetest ja neid saab kõrvaldada ainult määruse muutmise teel. Seetõttu tuleb teha seadusandlik ettepanek.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on parandada Euroopa kodanikualgatuse toimimist, tegeledes eelmiste aastate jooksul kindlaks tehtud vajakajäämistega, et saavutada järgmised peamised poliitikaeesmärgid: i) muuta Euroopa kodanikualgatus korraldajate ja toetajate jaoks juurdepääsetavamaks, vähem koormavaks ja kergemini kasutatavaks ning ii) saavutada Euroopa kodanikualgatuse täielik potentsiaal vahendina, millega edendatakse arutelu ja (muu hulgas noorte) osalemist Euroopa tasandil ning tuuakse EL selle kodanikele lähemale.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kodanike suurema osalemise ja kaasamise teel demokraatliku legitiimsuse suurendamine on üks komisjoni kümnest prioriteedist (kümnes prioriteet „Demokraatlike muutuste liit“)⁵. Käesolev ettepanek aitab otseselt kaasa selle prioriteetse eesmärgi saavutamisele, muutes Euroopa kodanikualgatuse vahendi vähem koormavaks ja kasutajasõbralikumaks, et saavutada selle täielik potentsiaal vahendina, mis võimaldab kodanikel osaleda Euroopa tasandil ja tuua ELi oma kodanikele lähemale. Täiustatud Euroopa kodanikualgatuse vahendiga süvendatakse liidu kodanikel juba olemasolevaid poliitilisi õigusi, nimelt õigust hääletada ning õigust kandideerida kohalike omavalitsuste ja Euroopa Parlamendi valimistel⁶. Sellega antakse samuti noortele liidu kodanikele rohkem võimalusi Euroopa tasandil osalemiseks.

Komisjon on rakendanud ja rakendab edaspidi mitmeid muid kui seadusandlikke meetmeid, et korraldajatel ja kodanikel oleks lihtsam seda vahendit kasutada. Need meetmed on eelkõige järgmised: i) korraldajatele pakutakse suuremat toetust ja abi; ii) tõhusam registreerimisetaapp, sealhulgas võimalus algatusi osaliselt registreerida; iii) pakutakse võimalust majutada kodanikualgatuste veebipõhiseid toetusavalduste kogumise süsteemi komisjoni serverites; iv) Euroopa kodanikualgatuse veebipõhise toetusavalduste kogumise tarkvara täiendused tehakse ka korraldajatele tasuta kättesaadavaks; v) Euroopa kodanikualgatuse jaoks on kavas luua veebipõhine koostööplatvorm. Siiski tuleb vahendi täieliku potentsiaali saavutamiseks selle toimimist veel parandada.

Euroopa kodanikualgatuse vahendi täiustamine on kooskõlas teiste komisjoni algatustega, mis on tehtud lähtuvalt Junckeri komisjoni poliitilistest suunistest, et suurendada kodanike kaasatust ja osalemist ELi poliitikakujundamises.

⁵ Jean-Claude Juncker, „Euroopa uus algus: minu tegevuskava töökohtade loomiseks ning majanduskasvu, õigluse ja demokraatlike muutuste tagamiseks (poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjonile)“.

⁶ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punkt b ja artikkel 22 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 39 ja 40.

Eelkõige suurendatakse parema õigusloome tegevuskavaga⁷ kodanike ja sidusrühmade võimalusi panustada ELi poliitikameetmetesse kogu poliitikakujundamise ja õigusloome tsükli vältel ning parandatakse sel otstarbel konsultatsioonimehhanisme, muutes sidusrühmadega konsulteerimise poliitika ettevalmistamise ja läbivaatamise oluliseks osaks. Euroopa Liidu kodakondsuse valdkonnas on ELi demokraatlikus elus kodanike osalemise edendamine ja suurendamine ühe peamise eesmärgi ja tegevusvaldkonnana kirjas ka 2017. aasta jaanuari kolmandas aruandes ELi kodakondsuse kohta⁸. Samal moel on õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi ning programmi „Kodanike Euroopa“ ühine eesmärk edendada Euroopa kodakondsust ja sellest tulenevaid õigusi, parandada kodaniku- ja demokraatlikku osalemist ELi tasandil ning rakendada selleks meetmete komplekt⁹. Ka e-valitsuse tegevuskava 2016–2020¹⁰ eesmärk on lihtsustada digitaalset suhtlust haldusasutuste ja kodanike/ettevõtjate vahel, et tagada kvaliteetsed avalikud teenused.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on täielikult kooskõlas ja kokkusobiv liidu kehtivate tegevuspõhimõtetega. Määruse muutmise teel ajakohastatakse ja täiustatakse mitut konkreetset sätet Euroopa kodanikualgatuse õigusraamistikus, võttes arvesse muutusi ELi õigusaktides pärast kodanikualgatuse määruse vastuvõtmist 2011. aastal.

Need muutused hõlmavad eelkõige andmekaitse õigusnormide reformi ja määruse (EL) 2016/679 (edaspidi „isikuandmete kaitse üldmäärus“)¹¹ vastuvõtmist 2016. aastal. Isikuandmete kaitse üldmäärust kohaldatakse Euroopa kodanikualgatuse määruse alusel korraldajate ja liikmesriikide asutuste poolt isikuandmete töötlemisel täies ulatuses ja selles on sätestatud konkreetne kohustus kaitsta Euroopa kodanikualgatuse jaoks kogutud isikuandmeid. Samal ajal tagatakse ettepanekuga komisjoni poolt käesoleva määruse alusel isikuandmete töötlemisel kohaldatava [määruse (EÜ) nr 45/2001¹²] (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes) kohaldatavus.

Samal moel võimaldab ettepanek võtta Euroopa kodanikualgatuse veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemiga seotud eriõigusnormide puhul muu hulgas arvesse määrust (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Parem õigusloome paremate tulemuste saavutamiseks – ELi tegevuskava“, COM(2015) 215 final.

⁸ 2017. aasta aruanne ELi kodakondsuse kohta „Kodanike õiguste tugevdamine demokraatlike muutuste liidus“.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1381/2013, millega luuakse õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programm aastateks 2014–2020 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 62–72). Nõukogu 14. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 390/2014, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 programm „Kodanike Euroopa“ (ELT L 115, 17.4.2014, lk 3).

¹⁰ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi e-valitsuse tegevuskava 2016–2020. Valitsussektori digitaalse arengu kiirendamine“, COM(2016)179 final.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1–88).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1–22).

siseturul¹³. E-identimise ja e-tehingute jaoks vajalikke usaldusteenuseid käsitleva määruse teenuste, sealhulgas eID ja e-allkirja kasutuselevõtu kiirendamine on üks ELi e-valitsuse tegevuskava 2016–2020¹⁴ peamistest eesmärkidest Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia raamistikus¹⁵.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 24, mis käsitleb Euroopa Liidu lepingu artikli 11 tähenduses kodanikualgatuse esitamise korra ja tingimuste kindlaks määramiseks vajalike sätete vastuvõtmist.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Käesoleva määruse reguleerimisese kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 24 kohaselt ELi ainupädevusse, kuna ainult liit saab võtta vastu Euroopa kodanikualgatust reguleerivaid õigusnorme ja sellega seotud korra. Seepärast subsidiaarsuse põhimõtet ei kohaldata.

• Proportsionaalsus

Käesolev ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega, kuna see ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik eespool kirjeldatud eesmärkide saavutamiseks.

Ettepanekus on sätestatud Euroopa kodanikualgatuse vahendi paremaks rakendamiseks mõeldud sihtotstarbeliste meetmete komplekt, et muuta see korraldajate ja kodanike jaoks juurdepääsetavamaks ja kergemini kasutatavaks. See hõlmab liikmesriikide asutuste pädevusega seotud meetmeid, nimelt allkirjutanute suhtes kehtivate andmenõuete lihtsustamist ja veebis toetusavalduste kogumise täiendamist, luues Euroopa kodanikualgatuse jaoks veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi.

See sisaldab ka väiksemaid muudatusi teistes valdkondades, näiteks toetusavalduste kogumise veebipõhiste süsteemide tõendamine, toetusavalduste kontrollimine ja tõendamine liikmesriikides ning vastutust ja karistusi käsitlevad õigusnormid, mille puhul jäetakse ettepanekus liikmesriigi õiguse kohaselt rakendamiseks kaalutlusruumi.

• Vahendi valik

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 24 on sätestatud Euroopa kodanikualgatuse konkreetne õiguslik alus ja määruste abil Euroopa Liidu lepingu artikli 11 tähenduses kodanikualgatuse esitamise korra ja tingimuste kindlaks määramiseks vajalike sätete vastuvõtmine. Sellise Euroopa mõõtmega vahendi nagu Euroopa kodanikualgatuse rakendamiseks vajalikud õigusnormid ja tingimused saab kehtestada ainult otsekohaldatava määrusega.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73–114).

¹⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi e-valitsuse tegevuskava 2016–2020. Valitsussektori digitaalse arengu kiirendamine“, COM(2016)179 final.

¹⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“, COM(2015) 192 final.

Käesoleva määruse eesmärk on muuta ja täiendada kehtivaid õigusnorme ja tingimusi, mis on sätestatud määruses (EL) 211/2011 kodanikualgatuse kohta. Muutmine võimaldab ka lihtsustada määruse praegust struktuuri, et parandada selle selgust ja ühtsust. Kuna tehakse märkimisväärsed muudatusi ja muudetakse kehtiva määruse põhisätteid, tuleks see õigusakt kodanike ja korraldajate jaoks selguse tagamise huvides kehtetuks tunnistada ja asendada.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Järelhindamised

Selleks et hinnata kehtivat õigusakti ja määrata kindlaks määruse (EL) nr 211/2011 muutmise käigus tehtavad täiendused, korraldas komisjon ulatuslikud konsulteerimised sidusrühmadega, tellis mitu uuringut konkreetsetel teemadel ja küsis REFITi platvormi arvamust. Seda protsessi on lühidalt kirjeldatud allpool ja põhjalik kirjeldus on esitatud ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendis. Selle protsessi alusel tegi komisjon kindlaks mitu määruse vajakajäämist, mis mõjutavad vahendi tulemuslikkust ja tõhusust.

Kindlaks tehtud probleemid saab rühmitada järgmisse kolme valdkonda:

- i) korraldajatel registreerimise etapis esinenud probleemid, sealhulgas kavandatud kodanikualgatuse registreerimisest keeldumiste suur arv;
- ii) toetusavalduste kogumise keerukus algatuste korraldajate jaoks, mida näitab edukate algatuste (s.o algatused, millele antakse üheaastase kogumisperioodi vältel vajalik arv allkirju) vähenemine;
- iii) ühe miljoni toetusavalduseni jõudnud algatuste väike arv ja seniste kodanikualgatuste piiratud mõju.

Mitut Euroopa kodanikualgatuse määrusega praegu kehtestatud õigusnormi peetakse Euroopa kodanikualgatuste korraldajate, allakirjutanute ja liikmesriikide pädevate asutuste jaoks liiga keerukaks ja koormavaks. Need on eelkõige järgmised: i) registreerimisetapp; ii) Euroopa kodanikualgatuse olulusring ja tähtajad; iii) toetusavalduste kogumise veebipõhiste süsteemide kasutusele võtmine ja tõendamine liikmeriikides; iv) erinevad nõuded Euroopa kodanikualgatusele allakirjutanutelt küsitavate isikuandmete suhtes; v) asjaolu, et isikuandmete kogumine kuulub korraldajate vastutusalasse. Mitu sidusrühma peavad kolme esimese eduka algatuse senist mõju ja nendega seotud järelmeetmeid piiratuks.

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Euroopa kodanikualgatuse määruse teemal korraldatud konsulteerimine sidusrühmadega koosnes kahest etapist:

- esimene etapp (2015. aastast kuni 2017. aasta märtsini) algas komisjoni aruandega Euroopa kodanikualgatuse määruse kohaldamise kohta. Selle etapi eesmärk oli koguda arvamusi määruse kohta ja vahendi täiustamise võimaluste kohta nii kehtiva õigusraamistiku korral kui ka juhul, kui määrust muudetakse. Komisjoni ja teiste institutsioonide (näiteks Euroopa Parlament ja Euroopa Ombudsman) võetud hindamismeetmete raames on toimunud mitu sihtotstarbelist konsulteerimist sidusrühmadega. Ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendis esitatakse nende konsultatsioonide ja hindamiste kohta üksikasjalikum teave;
- teine etapp tugines esimese etapi tulemustele ning keskendus määruse täiendussoovituste ja muutmise variantide kohta tagasiside kogumisele, eelkõige 12 nädalat kestnud avaliku konsultatsiooni käigus.

Avaliku konsultatsiooni raames küsiti üldist hinnangut kehtivale raamistikule ja Euroopa kodanikualgatuse vahendile ning täiendamise variante ja arvamusi konkreetsemate elementide kohta, mis rühmitati Euroopa kodanikualgatuse olelusringi peamiste etappide alusel järgmiselt: i) ettevalmistav etapp; ii) algatuse registreerimine; iii) toetusavalduste kogumine; iv) esitamine komisjonile ja järelemeetmed; v) läbipaistvus ja teadlikkuse suurendamine. Komisjon sai 5 323 vastust, millest 98 % oli kodanikelt.

Kokkuvõttes saadi tagasisidet mitmesugustelt sidusrühmadelt, eelkõige kodanikelt (allakirjutanud / võimalikud allakirjutajad), Euroopa kodanikualgatuste korraldajatel ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel, aga ka liikmesriikide pädevatelt asutustelt, teadlastelt (akadeemikutelt ja eksperdiorganisatsioonidel), sarnaseid osalusvahendeid haldavatelt avaliku sektori asutustelt, veebimajutuse ja tarkvara pakkujatel ning andmekaitseasutustelt liikmesriikides. Komisjon on kogutud teabe analüüsimise ja kokkuvõtte koostamise ajal pööranud eritähelepanu kodanike, korraldajate ja kodanikuühiskonna organisatsioonide antud tagasisidele, kuna nad on vahendi peamised kasutajad. Sidusrühmadega konsulteerimise tulemused on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendi lisas kokkuvõtliku aruandena.

Ettepanekusse on lisatud konsultatsiooni käigus esitatud järgmised soovitud:

- registreerimise menetluse täiendused, sealhulgas võimalus algatusi osaliselt registreerida;
- komisjoni kasutajatugi ja veebipõhine koostööplatvorm Euroopa kodanikualgatuse jaoks, et korraldajatel oleks võimalik pidada arutelusid ning saada nõuandeid ja tuge;
- komisjoni loodud ja käitatav veebipõhine toetusavalduste kogumise kesksüsteem;
- allakirjutanute suhtes kohaldatavaid andmenõudeid lihtsustatakse ja kõigil ELi kodanikel on võimalik anda oma toetus lähtuvalt oma kodakondsusest;
- allakirjutanute miinimumvanuseks kehtestatakse 16 aastat;
- korraldajad saavad valida toetusavalduste kogumise kampaania alguskuupäeva;
- allakirjutanuid saab teavitada e-posti teel.

Mõne soovitusena ei ole tegelema hakatud, kuna neid peeti kas vähem tulemuslikuks või tõhusaks kui teisi soovitusi või kuna need ei olnud õiguslikult võimalikud. Ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendis on esitatud üksikasjalikud selgitused.

• Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Komisjon tugines allkirjeldatud asutusevälisele eksperdiabile.

Läbivaatamise protsessi käigus on tuginetud teiste ELi institutsioonide ja asutuste soovitustele, eelkõige Euroopa Parlamendi resolutsioonile Euroopa kodanikualgatuse kohta ja mitmele konkreetsele uuringule¹⁶.

Komisjoni algatatud neli sihtotstarbelist uuringut Euroopa kodanikualgatuse rakendamise kohta¹⁷:

¹⁶ Need meetmed on eelkõige järgmised: Euroopa Parlamendi uuringud „Euroopa kodanikualgatus – rakendamise esimesed õppetunnid“ ja „Euroopa kodanikualgatuse rakendamine“; Euroopa Ombudsmani omaalgatuslik uurimine Euroopa kodanikualgatuse teemal; 2015. aasta aprillis ja 20. aprillil 2016 toimunud Euroopa kodanikualgatuse päevade kohta tehtud järeldused; Regioonide Komitee 2015. aasta oktoobri arvamus; Euroopa Parlamendi 2015. aasta oktoobri resolutsioon; REFITi platvormi 2016. aasta juuni arvamus; Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2016. aasta juuli arvamus.

¹⁷ <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/regulation-review?lg=et>

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 211/2011 (kodanikualgatuse kohta) IKT mõju hindamine;

– uuring Euroopa kodanikualgatuse jaoks e-identimise (eID) kasutamise kohta;

– uuring Euroopa kodanikualgatuse andmenõuete kohta;

– uuring toetusavalduste kogumise veebipõhiste süsteemide ja tehnilise kirjelduse kohta vastavalt määrusele (EL) nr 211/2011 ja komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 1179/2011.

Peale selle on läbivaatamise käigus saadud teavet paljudest muudest uuringutest. Need uuringud on loetletud ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendi 1. lisas.

Euroopa kodanikualgatuse määruse muutmist on ka arutatud kodanikualgatuse eksperdirühma raames liikmesriikide asutuste esindajate osalusel, tänu millele saadi ka tagasisidet muutmise protsessi jaoks, sealhulgas eelkõige tänu mitme delegatsiooni esitatud konkreetsele teabele¹⁸.

- **Mõjuhindang**

Võttes arvesse selle institutsionaalset olemust, ei avalda määruse (EL) nr 211/2011 muutmine otsest märkimisväärset majanduslikku, sotsiaalset ega keskkonnamõju ja seetõttu ei peetud mõjuhindangut vajalikuks. Euroopa kodanikualgatuse lihtsustamiseks võetavad tehnilised ja praktilised meetmed vähendavad siiski eeldatavasti halduskoormust nii korraldajate kui ka liikmesriikide jaoks. Euroopa kodanikualgatuse täiustamise erinevaid variante on hinnatud ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendis ja mitmes konkreetses uuringus Euroopa kodanikualgatuse rakendamise kohta.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

REFITi platvorm võttis 2016. aasta juunis vastu arvamuse Euroopa kodanikualgatuse kohta¹⁹ ja määras kindlaks mitu viisi, kuidas seda saaks lihtsustada, eelkõige: i) registreerimise etapi täiustamine ning korraldajatele nõu ja toe pakkumine; ii) allakirjutanute suhtes kehtivate andmenõuete lihtsustamine; iii) meetmed kodanike komitee lihtsustamiseks ja korraldajate vastutuse vähendamiseks; iv) Euroopa kodanikualgatuse ajakava ja 12-kuulise toetusavalduste kogumise perioodi alguskuupäev; v) veebipõhiste kogumissüsteemide täiustamine; vi) paremad Euroopa kodanikualgatusega seotud teadlikkuse parandamise meetmed.

Ettepanek sisaldab täiendusi kõigis neis valdkondades ja selles arvamuses esitatud soovitusetega konkreetselt seotud sätete komplekti, nagu on üksikasjalikumalt selgitatud ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendis.

- Lisaks sellele võimaldavad ettepaneku mitu sätet paremat tulemuslikkust, tõhusust ja suuremat säästu mitmes sellises valdkonnas nagu veebipõhine toetusavalduste kogumine, tõlked, toetusavalduste esitamise vormid ja toetusavalduste esitamine liikmesriikide asutustele. Rõhuasetus on seatud sellele, et muuta vahend juurdepääsetavamaks ning vähem koormavaks ja kulukaks korraldajate ja allakirjutanute jaoks, aga käsitletakse ka tõhusust ja säästu avaliku sektori asutuste, sealhulgas komisjoni ja liikmesriikide pädevate asutuste jaoks. **Põhiõigused**

¹⁸ <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/legislative-framework?lg=et>

¹⁹ https://ec.europa.eu/info/files/refit-platform-recommendations-european-citizen-initiative_en

Ettepanekus võetakse täiel määral arvesse põhiõigusi ja põhimõtteid, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eelkõige selle artiklis 8, mille kohaselt on igaühel õigus oma isikuandmete kaitsele.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepaneku konkreetne mõju eelarvele on seotud Euroopa kodanikualgatuse mitme veebipõhise süsteemiga, mille komisjon võtab kasutusele ning teeb kodanikele ja korraldajatele tasuta kättesaadavaks. Eelkõige nähakse ettepanekuga ette järgmiste veebipõhiste vahendite kasutusele võtmine, hooldamine ja arendamine: Euroopa kodanikualgatuse ametlik register (artikkel 4); nõuannete esitamise ning kodanike ja korraldajate toetamise koostööplatvorm (artikkel 4); veebipõhine toetusavalduste kogumise kesksüsteem Euroopa kodanikualgatuse jaoks (artikkel 10).

Ettepanekule lisatud finantsselgituses on esitatud üksikasjalik hinnang eelarvele avalduva mõju ning Euroopa kodanikualgatuse täiustamise eesmärgil nende süsteemide ja teenuste rakendamiseks vajalike inim- ja halduslike ressursside kohta.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ettepanekuga nähakse ette, et komisjon vaatab Euroopa kodanikualgatuse toimimise teatavate ajavahemike tagant läbi ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohaldamise kohta aruande hiljemalt selle jõustumisest viie aasta möödumisel ja seejärel iga viie aasta tagant. Aruanded avalikustatakse.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Määruses (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta on sätestatud Euroopa kodanikualgatuse kord ja tingimused. Käesolevas ettepanekus esitatakse täienduste komplekt, et muuta Euroopa kodanikualgatus korraldajate ja toetajate jaoks juurdepääsetavamaks, vähem koormavaks ja kergemini kasutatavaks ning saavutada Euroopa kodanikualgatuse täielik potentsiaal Euroopa tasandil arutelu ja kodanike osalemise edendamise ning ELi kodanikele lähemale toomise vahendina.

1. peatükk – üldsätted

Artiklis 1 sätestatakse määruse kohaldamisala.

Artiklis 2 sätestatakse iga vähemalt 16aastase liidu kodaniku õigus toetada algatust, allkirjastades käesoleva määruse kohaselt selle toetusavalduse.

Artiklis 3 sätestatakse algatuse kehtivuseks nõutav allakirjutanute arv, sealhulgas vähemalt miljon allakirjutanut vähemalt ühest neljandikust liikmesriikidest. Selles sätestatakse ka nõue saada vähemalt ühest neljandikust liikmesriikidest I lisas sätestatud minimaalne arv allakirjutanuid, mille arvutamiseks tuleb edaspidigi korrutada igast liikmesriigist pärit Euroopa Parlamendi liikmete arv kordajaga 750.

Artiklis 4 loetletakse meetmed, mille alusel saavad komisjon ja liikmesriigid esitada teavet ja anda abi algatuste korraldajatele. See põhineb määruse (EL) nr 211/2011 artiklis 4 sätestatud kehtivatel meetmetel, sealhulgas eelkõige komisjoni hallatud Euroopa kodanikualgatuse ametlik register ning teavitamine ja abi. Samuti kehtestatakse sellega nõue, et tehtaks kättesaadavaks Euroopa kodanikualgatuse veebipõhine koostööplatvorm, mille kaudu antakse korraldajate käsutusse aruteluforum, antakse neile teavet ja nõuandeid, toetatakse korraldajaid nende algatuste põhielementide tõlkimisel kõikidesse ametlikes keeltesse ning kehtestatakse liikmesriikide rakendatavad teavitus- ja abimeetmed, et tagada kodanikulähedus.

2. peatükk – menetlussätted

Artiklis 5 sätestatakse algatuste korraldajate suhtes kohaldatavad nõuded, sealhulgas Euroopa Parlamendi valimistel hääleõigust omavast vähemalt seitsmest liidu kodanikust, kes on vähemalt seitsme liikmesriigi elanikud, koosneva korraldajate rühma loomine, koosseis ja vastutusvaldkonnad. Sellega kehtestatakse ka võimalus, et algatuse haldamise eesmärgil loodud juriidilist isikut käsitatakse määruse kohaldamisel korraldajate rühmana. See artikkel sisaldab ka sätteid, millega täpsustatakse korraldajate rühma vastutuse tingimusi. Kuigi isikuandmete töötlemisel vastutust reguleerib jätkuvalt isikuandmete kaitse üldmäärus, on selles artiklis sätestatud, et korraldajate rühm vastutab solidaarselt mis tahes muu kahju eest, mis põhjustati algatuse korraldamisel õigusvastase tegevusega, mis pandi toime tahtlikult või raske hooletuse tagajärjel.

Artiklis 6 sätestatakse kord ja tingimused, mille alusel komisjon saab algatusi registreerida. Selles sätestatakse, et toetusavaldusi saab koguda alles pärast algatuse registreerimist, ja kehtestatakse algatuste registreerimise või registreerimisest keeldumise nõuded. Sellega kehtestatakse ka võimalus registreerida algatused osaliselt, kui algatuste osa(d), sealhulgas nende põhieesmärgid ei jää ilmselgelt välja komisjoni pädevusest esitada liidu õigusakti ettepanek aluslepingute rakendamiseks.

Artiklis 7 sätestatakse korraldajate rühma õigus võtta registreeritud algatus tagasi mis tahes ajal enne komisjonile esitamist vastavalt määruses sätestatud menetlusele.

Artiklis 8 sätestatakse toetusavalduste kogumise tähtajad, sealhulgas korraldajate õigus valida toetusavalduste kogumise perioodi alguskuupäev kolme kuu jooksul alates algatuse registreerimisest ja kogumisperioodi kuni 12kuuline kestus.

Artiklis 9 sätestatakse toetusavalduste kogumise kord ja tingimused. Selles selgitatakse, et algatuste toetusavaldusi võib koguda veebis või paberkandjal ja et toetusavalduste kogumiseks võib kasutada ainult määruse III lisas sätestatud näidistele vastavaid vorme. Toetusavaldust allkirjastav isik peab esitama ainult III lisas sätestatud isikuandmed. Liikmesriigid teavitavad komisjoni enne 1. juulit 2019, kas nad soovivad olla kantud III lisa A või B osa alla. Sellega antakse liidu kodanikele võimalus toetada artiklis 10 osutatud veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi abil algatust veebis, kasutades oma teavitatud e-identimise vahendeid määruse (EL) nr 910/2014 tähenduses. Selles sätestatakse ka, et isik võib allkirjastada toetusavalduse ainult ühe korra.

Artikliga 10 kohustatakse komisjoni looma 1. jaanuariks 2020 veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi, mis tehakse registreeritud algatuste korraldajatele tasuta kättesaadavaks ja mille abil võimaldatakse kodanikel esitada algatustele veebis toetusavaldusi, ning seda käitama. Artiklis täpsustatakse, et süsteem luuakse ja seda käitatakse

vastavalt komisjoni otsusele (EL, Euratom) 2017/46 Euroopa Komisjoni side- ja infosüsteemide turvalisuse kohta. Samuti nähakse sellega ette kodanike võimalus kasutada artiklis 10 osutatud Euroopa kodanikualgatuse veebipõhist toetusavalduste kogumise kesksüsteemi, et toetada algatusi toetusavalduste abil, kasutades teavitatud e-identimise vahendeid või allkirjastades need elektrooniliselt määruse (EL) nr 910/2014 tähenduses elektroonilise allkirjaga, ning kehtestatakse vastav kohustus liikmesriikidele.

Artiklis 11 sätestatakse korraldajate võimalus võtta kasutusele oma veebipõhised toetusavalduste kogumise üksiksüsteemid, nende süsteemide turva- ja tehnilised omadused ning menetlused, mille alusel liikmesriikide pädevad asutused kõnealuseid süsteeme kontrollivad. See kontrollimine toimub piiramata siseriiklike järelevalveasutuste volitusi määruse (EL) 2016/679 alusel. See põhineb määruse (EL) nr 211/2011 artiklis 6 sätestatud tingimustel ning sellega nähakse ette, et 1. jaanuariks 2020 võetakse toetusavalduste kogumise veebipõhiste üksiksüsteemide jaoks kasutusele uued tehnilised kirjeldused, asendades kehtiva komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1179/2011.

Artiklis 12 sätestatakse, et iga liikmesriik kontrollib ja tõendab oma kodanike allkirjastatud toetusavaldusi. Selles selgitatakse liikmesriigi pädevate asutuste tehtavate kontrollide tingimusi ja seda, kuidas need asutused annavad välja tõendi, millel on märgitud igas liikmesriigis kogutud kehtivate allkirjade arv.

Artiklis 13 sätestatakse tingimused ja tähtajad, mille alusel esitatakse algatused komisjonile.

Artiklis 14 sätestatakse komisjonile esitatud algatuste avaldamise ja avaliku kuulamise etapp ning Euroopa Parlamendis kolme kuu jooksul pärast seda, kui korraldajad on algatuse esitanud, toimuva avaliku kuulamise tingimused. Sellega muudetakse samuti rangemaks nõudeid huvitatud sidusrühmade osalemisele avalikel kuulamistel, mille komisjon ja Euroopa Parlament ühiselt korraldavad, ning asjaomaste avalike ja erahuvide tasakaalustatud esindatusele nende raames. Selles sätestatakse ka komisjoni asjakohasel tasemel esindatuse nõuded ning liidu institutsioonide ja nõuandvate organite esindajate võimalus osaleda avalikul kuulamisel.

Artiklis 15 sätestatakse menetlus, mille alusel komisjon vaatab Euroopa kodanikualgatused läbi ja reageerib nendele, sealhulgas nõue, et komisjon peab võtma korraldajate rühma asjakohasel tasemel vastu ning esitama teatises oma õiguslikud ja poliitilised järeldused algatuse kohta, meetmed, mida ta kavatseb võtta (kui neid on), ning meetmete võtmise või võtmata jätmise põhjused. Ühtlasi pikendatakse seda etappi määruse (EL) nr 211/2011 kohase kolme kuu asemel viiele kuule ning kehtestatakse konkreetsed sätteid selle kohta, et komisjoni vastusest tuleb teavitada teisi liidu institutsioone ja nõuandvaid organeid, ning võimaluse kohta teavitada allkirjutanuid ja kodanikke algatustele antud vastustest.

3. peatükk – muud sätted

Artiklis 16 sätestatakse kogu menetluse vältel ning vastavalt artiklile 13 komisjonile esitamise ajal algatuste toetus- ja rahastamisallikate suhtes kohaldatavad läbipaistvusnõuded.

Artiklis 17 sätestatakse Euroopa kodanikualgatuse kohta teadlikkuse suurendamine ja teabevahetus, mille komisjon peab ellu viima, ning võimalus, et korraldajad ja komisjon koguvad allkirjutanutelt teabevahetuse otstarbel e-posti aadresse, kui andmesubjekt on andnud oma nõusoleku sellel konkreetsel otstarbel ja andmekaitse õigusnormide kohaselt oma isikuandmete töötlemiseks.

Artiklis 18 sätestatakse, et käesoleva määruse alusel isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2016/679. Olenevalt olukorrast on korraldajate rühma esindaja või algatuse haldamise eesmärgil loodud juriidiline isik ning liikmesriikide pädevad asutused vastutav(ad) töötleja(d) määruse (EL) 2016/679 tähenduses. Sellega kehtestatakse ka nõuete komplekt isikuandmete kaitseks, sealhulgas tähtajad, mille möödumisel korraldajate rühm, komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused peavad toetusavaldused hävitama.

Artiklis 19 sätestatakse kord, mille alusel määratakse liikmesriikide pädevad asutused täitma määruses sätestatud ülesandeid ja mille alusel see teave registris avaldatakse.

Artiklis 20 sätestatakse liikmesriikide kohustus teavitada komisjoni määruse rakendamiseks vastu võetud erisätetest, et komisjon saaks need siseriiklikud sätted registris avaldada.

4. peatükk – delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid

Artikliga 21 luuakse komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses, et rakendada artikli 11 lõiget 5, mis käsitleb Euroopa kodanikualgatuse toetusavalduste kogumise veebipõhiste üksiksüsteemide jaoks tehniliste kirjelduste vastuvõtmist.

Artikliga 22 antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte määruse lisade muutmise kohta nende asjaomaste sätete kohaldamisalas.

Artikliga 23 antakse komisjonile määramata ajaks õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte määruse lisade muutmiseks ning kehtestatakse määruses sätestatud volituste rakendamise tingimused.

5. peatükk – lõppsätted

Artikkel 24 sisaldab standardklauslit määruse kohaldamise läbivaatamise ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse kohaldatavaks muutumise kuupäevast hiljemalt viie aasta möödumisel ja seejärel iga viie aasta tagant aruande esitamise kohta.

Artiklis 25 sätestatakse määruse (EL) nr 211/2011 kehtetuks tunnistamine ning et viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktile tuleb lugeda viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 26 sisaldab standardklauslit jõustumise ja kohaldatavuse kohta, sealhulgas üleminekuetapi sätet, mille alusel kohaldatakse määrust alates 1. jaanuarist 2020, v.a artikli 9 lõiget 4, artiklit 10, artikli 11 lõiget 5 ning artikleid 19–24, mida kohaldatakse alates määruse jõustumisest.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa kodanikualgatuse kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 24,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepinguga (edaspidi „ELi leping“) on tugevdatud liidu kodakondsust ja veelgi tõhustatud liidu demokraatlikku toimimist, nähes selleks muu hulgas ette, et igal liidu kodanikul on õigus osaleda liidu demokraatias. Euroopa kodanikualgatus on liidu osalusdemokraatia vahend, mille kaudu liidu kodanikel on võimalik pöörduda otse komisjoni poole taotlusega, milles komisjoni kutsutakse üles esitama liidu õigusakti ettepanek aluslepingute rakendamiseks, ja mis annab neile sarnase õiguse, nagu on Euroopa Parlamendil Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 225 ja nõukogul ELi toimimise lepingu artikli 241 alusel.
- (2) Euroopa kodanikualgatuse eeskirjad ja kord on sätestatud Euroopa Parlamendi määruses (EL) nr 211/2011,³ mida on täiendatud komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 1179/2011⁴.
- (3) Märtsis 2015 tõi komisjon määruse (EL) nr 211/2011 kohaldamise aruandes⁵ välja mitmeid kõnealuse määruse rakendamisel ilmnevaid probleeme ning kohustus põhjalikumalt analüüsima nende probleemide mõju Euroopa kodanikualgatuse vahendi tulemuslikkusele ja parandama vahendi toimimist.

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (ELT L 65, 11.3.2011, lk 1–22).

⁴ Komisjoni 17. novembri 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1179/2011, millega kehtestatakse veebipõhiste kogumissüsteemide tehnilised spetsifikatsioonid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 211/2011 (ELT L 301, 18.11.2011, lk 3–9).

⁵ COM(2015)145 final.

- (4) Euroopa kodanikualgatuse kohta 28. oktoobril 2015 vastu võetud resolutsioonis⁶ kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles läbi vaatama määrust (EL) nr 211/2011 ja komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 1179/2011.
- (5) Käesoleva määruse eesmärk on teha Euroopa kodanikualgatus korraldajate ja toetajate jaoks juurdepääsetavamaks, vähem koormavaks ja paremini kasutatavaks, et saavutada Euroopa kodanikualgatuse kui liidu tasandil arutelu ja kodanikuosaluse edendamise vahendi täielik potentsiaal ning tuua liit kodanikele lähemale.
- (6) Nende eesmärkide saavutamiseks tuleks tagada Euroopa kodanikualgatuse korra ja tingimuste selgus, lihtsus ja kasutajasõbralikkus ning kõnealuse vahendi olemust arvestav proportsionaalsus. Seejuures tuleks õigusi ja kohustusi täpselt tasakaalus hoida.
- (7) On asjakohane kehtestada algatuses osalemiseks vajalik vanuse alampiir. Selleks et saavutada Euroopa kodanikualgatuse kui osalusdemokraatia vahendi täielik potentsiaal ja edendada liidu tasandil kodanike osalemist ning seda eriti noorte liidu kodanike seas, tuleks vanusepiiriks sätestada 16 aastat.
- (8) Kooskõlas ELi lepingu artikli 11 lõikega 4 võivad vähemalt miljon liidu kodanikku märkimisväärselt arvust liikmesriikidest kutsuda Euroopa Komisjoni üles esitama talle antud volituste piires asjakohase ettepaneku küsimustes, mille suhtes kodanike arvates on vaja aluslepingute rakendamiseks vastu võtta liidu õigusakt.
- (9) Tagamaks et kodanikualgatus esindab liidu huve ja seda vahendit on samas lihtne kasutada, tuleks sätestada, et algatuses peaks osalema kodanikke vähemalt ühest neljandikust liikmesriikidest.
- (10) Algatuse esindavuse ja kodanikele algatuse toetamisel samalaadsete tingimuste tagamiseks on asjakohane kehtestada nendest liikmesriikidest pärit allakirjutanute nõutav minimaalne arv. Igast liikmesriigist pärit allakirjutanute nõutav minimaalne arv peaks olema kahanevalt proportsionaalne ja selle arvutamiseks tuleks igast liikmesriigist valitud Euroopa Parlamendi liikmete arv korrutada kordajaga 750.
- (11) Olenemata sellest, millise liikmesriigi kodanik või resident ta on, peaks igal liidu kodanikul olema õigus algatust samadel tingimustel paberkandjal või veebipõhiselt toetada.
- (12) Kuigi käesoleva määruse kohaldamisel töödeldavad isikuandmed võivad Euroopa kodanikualgatuse kui osalusdemokraatia vahendi olemuse tõttu hõlmata tundlikke isikuandmeid, on algatuse toetamiseks õigustatud nõuda, et esitataks isikuandmeid ja selliseid andmeid töödeldaks, kui see on vajalik, et toetusavaldusi saaks liikmesriigi õigusaktide ja tavade kohaselt kontrollida.
- (13) Selleks et muuta Euroopa kodanikualgatus juurdepääsetavamaks ning kodanikke ja korraldajaid toetada, peaks komisjon pakkuma korraldajatele teavet ja abi ning tegema kättesaadavaks veebipõhise koostööplatvormi, mille kaudu võimaldada sihtotstarbelist arutelufoorumit ning pakkuda Euroopa kodanikualgatuse kohta teavet ja nõu. Kodanikele läheduse tagamiseks peaks liikmesriigid looma oma territooriumil ühe või mitu kontaktpunkti, kus kodanikud saaksid Euroopa kodanikualgatuse kohta teavet ja abi.

⁶

2014/2257(INI).

- (14) Kodanikualgatuse edukaks käimalükkamiseks ja korraldamiseks on vaja vähemalt minimaalsel tasemel organiseeritud struktuuri. Selleks struktuuriks peaks olema vähemalt seitsmest eri liikmesriigist pärit füüsilisest isikust moodustatud korraldajate rühm, et edendada kogu Euroopa Liidu jaoks oluliste probleemide tõstatamist ja soodustada vastavasisulist mõttevahetust. Läbipaistvuse ning sujuva ja tõhusa teabevahetuse huvides peaks korraldajate rühm määrama esindaja, kes kogu menetluse vältel vahendab korraldajate rühma ja liidu institutsioonide vahelist suhtlust. Korraldajate rühmale tuleks anda kooskõlas liikmesriigi õigusega võimalus luua algatuse juhtimiseks juriidiline isik. Seda juriidilist isikut tuleks käesoleva määruse kohaldamisel lugeda korraldajate rühmaks.
- (15) Selleks et tagada algatuste sidusus ja läbipaistvus ning vältida olukorda, kus allkirju kogutakse algatusele, mis ei vasta aluslepingutes ja käesolevas määruses sätestatud tingimustele, tuleks käesolevas määruses sätestatud tingimustele vastavad algatused enne kodanikelt toetusavaldusi koguma asumist komisjoni juures registreerida. Komisjon peaks registreerimist korraldama kooskõlas hea valitsemistava üldpõhimõtetega.
- (16) Selleks et teha Euroopa kodanikualgatus juurdepääsetavamaks ning arvestades, et Euroopa kodanikualgatuse korra ja tingimuste suhtes tuleks tagada selgus, lihtsus, kasutajasõbralikkus ja proportsionaalsus, on juhtudel, kui käesoleva määruse kohase registreerimise nõuetele vastab üksnes üks või mõni algatuse osa, asjakohane registreerida algatus osaliselt. Algatused tuleks registreerida osaliselt, kui oluline osa algatusest, sh selle põhieesmärgid, ei jää ilmselgelt välja komisjoni volituste ulatusest, mille kohaselt komisjon on pädev esitama liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks, ning kõik muud registreerimisnõuded on täidetud. Osalise registreerimise ulatuse suhtes tuleks tagada selgus ja läbipaistvus ning võimalikke allkirjutajaid tuleks teavitada registreerimise ulatusest ja asjaolust, et toetusavaldusi kogutakse üksnes algatuse registreeritud ulatuse suhtes.
- (17) Algatuse toetusavaldusi tuleks koguda kindla tähtaja jooksul. Selleks et tagada, et algatus ei minetaks oma asjakohasust, arvestades samal ajal seda, kui keeruline on koguda toetusavaldusi kogu liidus, ei tohiks see tähtaeg olla pikem kui 12 kuud alates korraldajate rühma poolt kindlaks määratud kogumisperioodi alguskuupäevast.
- (18) Selleks et muuta Euroopa kodanikualgatus korraldajate ja toetajate jaoks juurdepääsetavamaks, vähem koormavaks ja paremini kasutatavaks, peaks komisjon looma veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi ja seda käitama. See süsteem tuleks teha korraldajate rühmadele tasuta kättesaadavaks ja selle tehnilised funktsioonid peaksid võimaldama veebipõhist toetusavalduste kogumist, hõlmates veebimajutust ja tarkvara, samuti juurdepääsetavuselemente, millega tagada, et puuetega kodanikud saavad algatusi toetada. Kõnealune süsteem tuleks luua ja seda tuleks hooldada kooskõlas komisjoni otsusega (EL, Euratom) 2017/46⁷.
- (19) Liidu kodanikel peaks algatuste veebipõhiseks või paberkandjal toetamiseks piisama üksnes nende isikuandmete esitamisest, mis on sätestatud käesoleva määruse III lisas. Liikmesriigid peaksid komisjonile teatama, kas nad soovivad, et neid kantaks III lisa A või B osa alla. Euroopa kodanikualgatuse veebipõhist toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kasutataval kodanikel peaks olema võimalik toetada algatust elektrooniliselt allkirjastatud toetusavaldustega, kasutades allkirjastamiseks e-

⁷

Komisjoni 10. jaanuari 2017. aasta otsus (EL, Euratom) 2017/46 Euroopa Komisjoni side- ja infosüsteemide turvalisuse kohta (ELT L 6, 11.1.2017, lk 40–51).

identimist ja e-allkirja. Komisjon ja liikmesriigid peaksid selleks vajalikud tehnilised funktsioonid rakendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 910/2014⁸ ette antud raamides. Kodanikud peaksid toetusavalduse allkirjastama ainult ühe korra.

- (20) Korraldajate rühmal peaks olema võimalik kõikjal ELis toetusavalduste kogumiseks luua selleks oma veebipõhised süsteemid ja otsustada, millises liikmesriigis algatuse jaoks kogutavaid andmeid säilitatakse. Korraldajate rühm peaks iga algatusega kasutama ühtset veebipõhist toetusavalduste kogumise üksiksüsteemi. Toetusavalduste kogumiseks korraldajate rühma loodavate ja käitatavate veebipõhiste üksiksüsteemide tehnilised ja turvaomadused peavad olema piisavad, et tagada andmete turvaline kogumine, säilitamine ja edastamine kogu menetluse vältel. Sel eesmärgil peaks komisjon koostöös liikmesriikidega kehtestama toetusavalduste kogumise veebipõhiste üksiksüsteemide üksikasjaliku tehnilise kirjelduse. Komisjon võib nõu küsida liidu institutsioone võrgu- ja infosüsteemide turvalisusega seotud poliitika väljatöötamisel ning rakendamisel toetavalt Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametilt (ENISA).
- (21) On asjakohane, et liikmesriigid kontrolliksid enne toetusavalduste kogumist toetusavalduste kogumiseks korraldajate rühma loodud veebipõhiste üksiksüsteemide vastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja annaksid välja sellist vastavust tõendava dokumendi. Veebipõhiseid toetusavalduste kogumise üksiksüsteeme peaks tõendama selle liikmesriigi pädev asutus, kus säilitatakse veebipõhise toetusavalduste kogumise üksiksüsteemi kaudu kogutud andmeid. Ilma et see piiraks riiklikele järelevalveasutustele isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevaid volitusi, peaksid liikmesriigid määrama süsteemide tõendamise eest vastutava pädeva riikliku asutuse. Liikmesriigid peaksid oma pädevate asutuste antud tõendeid vastastikku tunnustama.
- (22) Kui kodanikualgatusele on allakirjutanutelt kogutud vajalik arv toetusavaldusi, peaks iga liikmesriik vastutama oma kodanike allkirjastatud toetusavalduste kontrollimise ja tõendamise eest, et hinnata, kas kokku on saadud nõutav minimaalne arv allakirjutanuid, kellel on Euroopa kodanikualgatuse toetamise õigus. Liikmesriikide halduskoormuse piiramise vajadust arvestades tuleks selliseid kontrole teha asjakohasel viisil, milleks võib kasutada juhuslikku valikut. Liikmesriigid peaksid välja andma dokumendi, millega tõendatakse saadud kehtivate toetusavalduste arvu.
- (23) Algatustes osalemise ja tõstatatud probleemide üle avalike arutelude soodustamiseks peaks korraldajate rühmal juhul, kui komisjonile on esitatud algatus, mida toetab nõutav arv allakirjutanuid ja mis vastab muudele käesoleva määruse kohastele nõuetele, olema õigus tutvustada seda algatust liidu tasandi avalikul kuulamisel. Avaliku kuulamise peaks komisjon korraldama koos Euroopa Parlamendiga kolme kuu jooksul alates algatuse esitamisest ning seejuures tuleks tagada, et tasakaalustatult oleks esindatud nii avalikud ja erahuvid kui ka asjakohasel tasemel esindatud komisjon. Liidu teistel institutsioonidel ja nõuandvatel organitel, samuti huvitatud sidusrühmadel peaks samuti olema võimalik kuulamisel osaleda.
- (24) Selleks et tulemuslikult tagada kodanike osalemine ELi demokraatias, peaks komisjon kehtiva algatuse läbi vaatama ja sellele vastama. Komisjon peaks seega viie kuu jooksul alates algatuse saamisest esitama oma õiguslikud ja poliitilised järeldused ning

⁸

Määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73–114).

nimetama algatuse suhtes kavatsetava meetme. Komisjon peaks kavatsetavat meetet või meetme võtmata jätmist selgelt, arusaadavalt ja üksikasjalikult põhjendama.

- (25) Algatustele antav tugi ja nende rahastamine peaks olema läbipaistev. Seetõttu peaksid korraldajate rühmad registreerimise kuupäeva ja algatuse komisjonile esitamise kuupäeva vahele jääval ajavahemikul esitama toe ja rahastamise kohta ajakohastatud teavet. Üksustel, eelkõige organisatsioonidel, kes aluslepingute kohaselt aitavad kaasa euroopaliku poliitilise teadvuse kujundamisele ja väljendavad liidu kodanike tahet, peaks olema võimalik algatusi edendada, neid toetada ja rahastada, kui nad teevad seda käesolevas määruses sätestatud korras ja tingimustel ning täiesti läbipaistvalt.
- (26) Käesoleva määruse kohaldamisel teostatava⁹ isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679. Seda silmas pidades on õiguskindluse huvides asjakohane täpsustada, et vastutavateks töötlejateks määruse (EL) 2016/679 tähenduses loetakse olenevalt olukorrast korraldajate rühma esindajat või algatuse haldamise eesmärgil loodud juriidilist isikut ja liikmesriigi pädevaid asutusi, ning kindlaks määrata maksimaalne ajavahemik, mille jooksul võib algatuse jaoks kogutud isikuandmeid säilitada. Vastutavate töötlejatena peaksid olenevalt olukorrast korraldajate rühma esindaja või algatuse haldamise eesmärgil loodud juriidiline isik ja liikmesriikide pädevad asutused võtma kõik vajalikud meetmed, et täita määrusega (EL) 2016/679 kehtestatud kohustused, eelkõige need, mis on seotud andmete töötlemise seaduslikkuse ja turvalisusega, teavitamisega ning andmesubjektide õigustega.
- (27) Lisaks sellele, et isikuandmete töötlemisel kohaldatakse vastutuse ja karistuste suhtes jätkuvalt määrust (EL) 2016/679, peaks korraldajate rühm kooskõlas liikmesriigis kohaldatava õigusega solidaarselt vastutama mis tahes muu kahju eest, mida nad põhjustavad algatuse korraldamisel tahtlikult või raske hooletuse tagajärjel toime pandud õigusvastaste tegudega. Liikmesriigid peaksid tagama, et korraldajate rühma suhtes kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise eest asjakohaseid karistusi.
- (28) [Käesoleva määruse kohaldamisel kohaldatakse komisjoni poolt isikuandmete töötlemise suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001¹⁰.]
- (29) Selleks et soodustada kodanike aktiivset osalemist liidu poliitilises elus, peaks komisjonil ja korraldajatel olema võimalik algatusega seotud teavitustoimingute huvides, sh eelkõige algatuse tulemusel võetavatest meetmetest teavitamiseks, ja andmekaitse norme järgides koguda allakirjutanute e-posti aadresse. E-posti aadresside kogumine peaks olema vabatahtlik ja toimuma ainult allakirjutanute nõusolekul. E-posti aadresse ei tohiks koguda toetusavalduse vormi osana ja võimalikke allakirjutajaid tuleks teavitada, et nende õigus algatust toetada ei olene sellest, kas nad on nõus oma e-posti aadressi kogumisega.
- (30) Selleks et tulevikus ilmnevateks vajadusteks valmis olla, tuleks komisjonile anda ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt volitused delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks, et muuta käesoleva määruse lisasid. On eriti oluline, et komisjon

⁹ Määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

¹⁰ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1–22)].

korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasemel, ja et kõnealused konsultatsioonid korraldataks kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (31) Käesoleva määruse rakendamise tingimuste ühetaolisuse tagamiseks ja eelkõige toetusavalduste kogumise veebipõhiste süsteemide tehnilise kirjelduse täpsustamiseks tuleks komisjonile anda rakendusvolitused kooskõlas käesoleva määrusega. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹¹.
- (32) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eelkõige selle artiklis 8 sätestatud põhimõtetest.
- (33) Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks määrus (EL) nr 211/2011 kehtetuks tunnistada.
- (34) Vastavalt [määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikele 2] on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [...]¹²,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega sätestatakse kord ja tingimused, millele peab vastama algatus, millega kutsutakse Euroopa Komisjoni üles esitama talle antud volituste piires asjakohast ettepanekut küsimustes, mille suhtes liidu kodanike arvates on vaja aluslepingute rakendamiseks vastu võtta liidu õigusakt (edaspidi „Euroopa kodanikualgatus“ või „algatus“).

Artikkel 2

Euroopa kodanikualgatuse toetamise õigus

Kooskõlas käesoleva määrusega on igal vähemalt 16aastaselt liidu kodanikul õigus algatust toetusavalduse allkirjastamisega toetada (edaspidi „allakirjutanu“).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13–18).

¹² ELT C [...], [...], lk [...].

Artikkel 3

Nõutav allakirjutanute arv

1. Algatus on kehtiv kui:

a) seda on toetanud vähemalt üks miljon allakirjutanut vähemalt ühest neljandikust liikmesriikidest;

b) vähemalt ühes neljandikus liikmesriikidest küündis allakirjutanute arv algatuse registreerimise ajal kehtinud I lisa kohase minimaalse allakirjutanute arvuni, mis vastab igast liikmesriigist valitud Euroopa Parlamendi liikmete arvule korrutatuna kordajaga 750.

2. Lõike 1 kohaldamisel arvestatakse allakirjutanut tema kodakondsusjärgses riigis.

Artikkel 4

Komisjoni ja liikmesriikide pakutav teave ja abi

1. Komisjon esitab taotluse korral kodanikele ja korraldajate rühmadele Euroopa kodanikualgatusega seotud teavet ja abi.

2. Komisjon teeb kättesaadavaks veebipõhise koostööplatvormi, mille kaudu antakse kodanike ja korraldajate rühmade käsutusse aruteluforum ning pakutakse Euroopa kodanikualgatuse kohta teavet ja nõu.

Veebipõhise koostööplatvormi käitamise ja hoolduse kulud kaetakse Euroopa Liidu üldeelarvest.

3. Komisjon teeb kättesaadavaks veebipõhise registri (edaspidi „register“), mis võimaldab korraldajate rühmadel kogu menetluse vältel oma algatust hallata. Registri alla kuulub avalik veebisait, kust leiab üldteavet Euroopa kodanikualgatuse kohta, samuti teavet konkreetsete algatuste ja nende staatuse kohta.

4. Pärast seda, kui komisjon on algatuse artikli 6 kohaselt registreerinud, tõlgib komisjon algatuse sisu kõikidesse liidu ametlikesse keeltesse, et algatus registris avaldada ja seda kooskõlas käesoleva määrusega toetusavalduste kogumisel kasutada. Samuti võib korraldajate rühm registris avaldamiseks esitada lisa tõlked kõikidesse liidu ametlikesse keeltesse ning olenevalt olukorrast ka II lisas osutatud ja kooskõlas artikli 6 lõikega 2 esitatud õigusakti eelnõu tõlked kõikidesse liidu ametlikesse keeltesse.

5. Kooskõlas artikliga 12 liikmesriikide pädevatele asutustele toetusavalduste edastamiseks töötab komisjon välja ELi failivahetusteenuse, millega on andmete edastamisel tagatud konfidentsiaalsus, andmeterviklus ja autentimine, ning teeb selle üldsusele tasuta kättesaadavaks.

6. Iga liikmesriik loob ühe või mitu kontaktpunkti, et pakkuda korraldajate rühmadele Euroopa kodanikualgatuse loomisel teavet ja abi.

II PEATÜKK

MENETLUSSÄTTED

Artikkel 5

Korraldajate rühm

1. Algatuse ettevalmistamise ja haldamisega tegeleb vähemalt seitsmest füüsilisest isikust koosnev rühm (edaspidi „korraldajate rühm“). Euroopa Parlamendi liikmeid sellele minimaalsele arvule vastavuse kontrollimisel arvesse ei võeta.

2. Korraldajate rühma liikmed on vähemalt seitsmes eri liikmesriigis elavad liidu kodanikud, kes on Euroopa Parlamendi valimisteks kehtestatud valimisõiguslikus vanuses.

3. Korraldajate rühma liikmed määravad endi seast ühe esindaja ja tema asendaja (edaspidi „kontaktsikud“), kes kogu protsessi vältel vahendavad korraldajate rühma ja liidu institutsioonide vahelist suhtlust ning kellel on õigus tegutseda korraldajate rühma nimel.

Samuti võib korraldajate rühm oma liikmete seast või väljastpoolt määrata veel kuni kaks füüsilist isikut, kellele antakse õigus tegutseda kontaktsikute nimel, kui menetluse vältel suheldakse liidu institutsioonidega.

4. Korraldajate rühm teavitab komisjoni menetluse vältel oma koosseisu mis tahes muudatustest ja esitab asjakohase tõendusmaterjali, millest nähtub, et lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuded on täidetud. Korraldajate rühma koosseisus toimunud muudatusi kajastatakse toetusavalduse vormides ning korraldajate rühma praeguste ja endiste liikmete nimed jäävad registris kogu menetluse vältel kättesaadavaks.

Komisjon avaldab registris iga algatuse all kõikide korraldajate rühma liikmete nimed.

5. Ilma et see piiraks korraldajate rühma esindaja vastutust määruse (EL) 2016/679 artikli 82 lõike 2 kohase vastutava töötlejana, vastutavad korraldajate rühma liikmed kooskõlas liikmesriigis kohaldatava õigusega solidaarselt mis tahes kahju eest, mis põhjustati algatuse korraldamisel tahtlikult või raske hooletuse tagajärjel toime pandud õigusvastaste tegudega.

6. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/679 artikli 84 kohaste karistuste kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et korraldajate rühma liikmete suhtes kohaldatakse tulemuslikke, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi käesoleva määruse rikkumise ja eelkõige järgmise eest:

a) valeandmete esitamine;

b) andmete väärkasutus.

7. Kui kooskõlas liikmesriigi õigusega on konkreetselt kõnealuse algatuse haldamise eesmärgil loodud juriidiline isik, loetakse seda juriidilist isikut lõigete 5 ja 6, artikli 6 lõike 2 ja lõigete 4–7, artiklite 7–18 ning II–VII lisa kohaldamisel olenevalt olukorrast korraldajate

rühmaks või selle liikmeteks, tingimusel, et korraldajate rühma liikmete seast rühma esindajaks määratud liikmele antakse õigus tegutseda juriidilise isiku nimel.

Artikkel 6

Registreerimine

1. Algatuse jaoks võib toetusavaldusi koguda alles pärast seda, kui komisjon on algatuse registreerinud.

2. Korraldajate rühm esitab komisjonile registreerimistaotluse registri kaudu.

Taotluse esitamise ajal teeb korraldajate rühm ühtlasi järgmist:

a) edastab II lisas nõutud teabe mõnes ELi ametlikus keeles;

b) juhul kui liikmeid on üle seitsme, osutab liikmete seast seitsmele liikmele, keda arvestada artikli 5 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel;

c) olenevalt olukorrast osutab, et artikli 5 lõike 7 kohaselt on loodud juriidiline isik.

Ilma et see piiraks lõigete 5 ja 6 kohaldamist, teeb komisjon taotluse kohta otsuse kahe kuu jooksul alates selle esitamisest.

3. Komisjon registreerib algatuse, kui

a) korraldajate rühm on esitanud asjakohase tõendusmaterjali artikli 5 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmise kohta ja määranud artikli 5 lõike 3 esimese lõigu kohased kontaktisikud;

b) artikli 5 lõikes 7 osutatud olukorras on algatuse haldamise eesmärgil loodud juriidiline isik ja selle esindajaks määratud korraldajate rühma liikmele on antud õigus tegutseda juriidilise isiku nimel;

c) algatuse ükski osa ei jää ilmselgelt välja komisjoni volituste ulatusest, mille kohaselt komisjon on pädev esitama liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks;

d) algatus ei ole ilmselgelt ebaõiglane, põhjendamatu ega pahatahtlik;

e) algatus ei ole ilmselgelt vastuolus ELi väärtustega, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 2.

Ilma et see piiraks lõigete 4 ja 5 kohaldamist, keeldub komisjon algatust registreerimast juhul, kui üks või mitu punktides a–e sätestatud nõuet ei ole täidetud.

4. Kui komisjon leiab, et täidetud on lõike 3 punktides a, b, d ja e sätestatud nõuded, kuid lõike 3 punktis c sätestatud nõue ei ole täidetud, annab komisjon ühe kuu jooksul alates taotluse laekumisest korraldajate rühmale sellest hinnangust ühes põhjendustega teada.

Sellisel juhul võib korraldajate rühm algatust komisjoni hinnangu arvesse võtmiseks muuta, et tagada algatuse vastavus lõike 3 punktis c sätestatud nõudele, või esialgse algatusega jätkata või see tagasi võtta. Korraldajate rühm teavitab komisjoni oma valikust ühe kuu jooksul alates komisjoni põhjendustega hinnangu saamisest ja olenevalt olukorrast edastab algatuse esialgse versiooni asendamiseks II lisas osutatud teabe muudatused.

Kui korraldajalt jõuab teave komisjoni, teeb komisjon järgmist:

- a) registreerib algatuse, kui see vastab lõike 3 punktis c sätestatud nõudele;
- b) registreerib algatuse osaliselt, kui oluline osa algatusest, sh selle põhieesmärgid, ei jää ilmselgelt välja komisjoni volituste ulatusest, mille kohaselt komisjon on pädev esitama liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks;
- c) vastasel juhul keeldub algatust registreerimast.

Komisjon teeb taotluse kohta otsuse ühe kuu jooksul alates sellest, kui korraldajate rühmalt on laekunud teises lõigus osutatud teave ja olenevalt olukorrast ka muudetud algatus.

5. Registreeritud algatus avalikustatakse registris.

Kui komisjon registreerib algatuse osaliselt, siis:

- a) ta avaldab registris teabe algatuse registreerimise ulatuse kohta;
- b) korraldajate rühm tagab, et võimalikke allakirjutajaid teavitatakse algatuse registreerimise ulatusest ja asjaolust, et toetusavaldusi kogutakse üksnes algatuse registreeritud ulatuse suhtes.

6. Komisjon registreerib algatuse unikaalse registreerimisnumbri all ja teavitab sellest korraldajate rühma.

7. Kui komisjon keeldub kavandatud kodanikualgatust registreerimast või registreerib selle lõike 4 kohaselt ainult osaliselt, peab ta korraldajate rühma teavitama selle otsuse põhjustest ja kõigist neile kättesaadavatest võimalikest kohtulikest ja kohtuvälistest õiguskaitsevahenditest.

8. Komisjoni teavitab algatuse registreerimisest Euroopa Parlamenti, nõukogu, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ning Regioonide Komiteed.

Artikkel 7

Algatuse tagasivõtmine

Eelnevalt artikli 6 kohaselt registreeritud algatuse võib korraldajate rühm enne artikli 13 kohast algatuse komisjonile esitamist igal ajal tagasi võtta. Sellise tagasivõtmise teade avaldatakse registris.

Artikkel 8

Kogumisperiood

1. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 6 kohaldamist, kogutakse kõik toetusavaldused perioodil, mis ei ületa 12 kuud alates korraldajate rühma valitud kuupäevast (edaspidi „kogumisperiood“). Kõnealune kuupäev peab saabuma hiljemalt kolm kuud pärast algatuse artikli 6 kohast registreerimist.

Korraldajate rühm teavitab komisjoni valitud kuupäevast hiljemalt kümme tööpäeva enne selle kuupäeva saabumist.

Kui korraldajate rühm soovib toetusavalduste kogumise lõpetada enne, kui kogumisperioodi algusest on möödunud 12 kuud, teatab ta komisjonile kogumisperioodi soovitud lõppkuupäeva.

2. Komisjon avaldab kogumisperioodi algus- ja lõppkuupäevad registris.

3. Komisjon või olenevalt olukorrast korraldajate rühm lõpetab artikli 10 kohase veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi või artikli 11 kohase veebipõhise toetusavalduste kogumise üksiksüsteemi töö kogumisperioodi lõppkuupäeval.

Artikkel 9

Toetusavalduste kogumise kord

1. Toetusavaldusi võib allkirjastada veebipõhiselt või paberkandjal.

2. Toetusavalduste kogumiseks võib kasutada ainult III lisas sätestatud näidistele vastavaid vorme.

Korraldajate rühm täidab III lisas esitatud vormid enne toetusavalduste kogumisega alustamist. Vormides esitatud teave peab vastama registris sisalduvale teabele.

Kui korraldajate rühm otsustab koguda toetusavaldusi veebipõhiselt ja kasutada selleks artiklis 10 ette nähtud veebipõhist toetusavalduste kogumise kesksüsteemi, vastutab III lisa kohaste sobivate vormide esitamise eest komisjon.

Kui algatus on artikli 6 lõike 4 kohaselt registreeritud osaliselt, kajastub algatuse registreerimise ulatus III lisas sätestatud vormides, samuti olenevalt olukorrast veebipõhises toetusavalduste kogumise kesksüsteemis ja veebipõhises toetusavalduste kogumise üksiksüsteemis.

Toetusavalduse vorme võib veebipõhise toetusavalduste kogumise jaoks kohandada.

III lisa ei kohaldata, kui kodanikud toetavad algatust veebipõhiselt, nimelt artiklis 10 osutatud veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kaudu ja kasutades teavitatud e-identimise vahendeid määruse (EL) nr 910/2014 tähenduses ja kooskõlas artikli 10 lõikega 4.

Liidu kodanikud märgivad oma kodakondsuse ja liikmesriigid aktsepteerivad füüsilise isiku puhul komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1501 kohast andmete miinimumkogumit.

3. Toetusavaldust allkirjastavalt isikult nõutakse üksnes III lisa sätestatud isikuandmete esitamist.

4. Liikmesriigid annavad komisjonile enne 1. juulit 2019 teada, kas nad soovivad, et nad kantaks vastavalt III lisa A või B osa alla. III lisa B osa alla kandmist soovivad liikmesriigid märgivad, millist liiki isikukoodi (isikut tõendava dokumendi) viimase nelja kirjamärgi esitamist allakirjutanutelt nõutakse.

Hiljemalt 1. jaanuariks 2020 avaldab komisjon III lisa sätestatud vormid registris.

Liikmesriigid võivad komisjonilt taotleda, et nad kantaks III lisa muu osa ehk vastavalt A või B osa alla. Nad teavitavad komisjoni vähemalt kuus kuud enne kuupäeva, millest alates uusi vorme kohaldatakse.

5. Korraldajate rühm vastutab allakirjutanutelt paber kandjal saadud toetusavalduste kogumise eest.

6. Isik võib konkreetse algatuse toetusavalduse allkirjastada ainult ühe korra.

7. Korraldajate rühm teavitab komisjoni igas liikmesriigis kogutud toetusavalduste arvust kogumisperioodi ajal vähemalt iga kahe kuu tagant ja lõpuks kogunenud arvust kolme kuu jooksul pärast kogumisperioodi lõppu, et selle teabe saaks registris avaldada.

Kui toetusavalduste nõutavat arvu ei ole saavutatud või korraldajate rühm ei ole pärast kogumisperioodi lõppu kolme kuu jooksul midagi teatanud, siis komisjon sulgeb algatuse ja avaldab registris vastavasisulise teate.

Artikkel 10

Veebipõhine toetusavalduste kogumise kesksüsteem

1. Toetusavalduste veebipõhise kogumise eesmärgil loob komisjon 1. jaanuariks 2020 veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi ja käitab seda kooskõlas komisjoni 10. jaanuari 2017. aasta otsusega (EL, Euratom) 2017/46.

Veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi loomise ja käitamise kulud kaetakse Euroopa Liidu üldeelarvest. Veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kasutamine on tasuta.

Veebipõhine toetusavalduste kogumise kesksüsteem on juurdepääsetav puuetega inimestele.

Veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kaudu saadud andmeid säilitatakse selleks komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud serverites.

Veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kaudu on võimalik üles laadida paber kandjal kogutud toetusavaldusi.

2. Komisjon tagab iga algatuse puhul, et toetusavaldusi saab artikli 8 kohaselt kindlaks määratud kogumisperioodi jooksul koguda veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kaudu.

3. Ühe kuu jooksul alates algatuse registreerimisest ja hiljemalt kümme tööpäeva enne kogumisperioodi algust annab korraldajate rühm komisjonile teada, kas ta soovib kasutada veebipõhist toetusavalduste kogumise kesksüsteemi ja kas ta soovib paberkandjal kogutud toetusavaldused üles laadida.

Kui korraldajate rühm soovib paberkandjal kogutud toetusavaldused üles laadida, tuleb kõik paberkandjal kogutud toetusavaldused üles laadida hiljemalt kaks kuud pärast kogumisperioodi lõppu ja teavitada sellest komisjoni.

4. Liikmesriigid tagavad, et

a) kodanikud saavad toetada algatusi veebipõhiselt antud toetusavaldustega, kasutades teavitatud e-identimise vahendeid või elektroonilist allkirjastamist määruse (EL) nr 910/2014 (e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul) tähenduses;

b) tunnustatakse komisjoni eIDAS-sõlme, mis töötati välja määruse (EL) nr 910/2014 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1501 raames.

Artikkel 11

Veebipõhised toetusavalduste kogumise üksiksüsteemid

1. Kui korraldajate rühm ei kasuta veebipõhist toetusavalduste kogumise kesksüsteemi, võib ta mitmes või kõigis liikmesriikides toetusavalduste veebipõhiseks kogumiseks kasutada mõnda muud ühtset veebipõhist toetusavalduste kogumise süsteemi (edaspidi „veebipõhine toetusavalduste kogumise üksiksüsteem“).

Veebipõhise toetusavalduste kogumise üksiksüsteemi kaudu kogutud andmeid säilitatakse liikmesriigi territooriumil.

2. Korraldajate rühm tagab, et veebipõhine toetusavalduste kogumise üksiksüsteem vastab kogu kogumisperioodi vältel lõikes 4 ja artikli 17 lõikes 3 sätestatud nõuetele.

3. Pärast algatuse registreerimist ja enne kogumisperioodi algust ning ilma et see piiraks riiklikele järelevalveasutustele määruse (EL) 2016/679 VI peatükist tulenevaid volitusi, taotleb korraldajate rühm selle liikmesriigi pädevalt asutuselt, kus säilitatakse veebipõhise toetusavalduste kogumise üksiksüsteemi kaudu kogutud andmeid, et see tõendaks süsteemi kooskõla lõikes 4 sätestatud nõuetega.

Kui veebipõhine toetusavalduste kogumise üksiksüsteem on nende nõuetega kooskõlas, annab pädev asutus selle kohta ühe kuu jooksul IV lisas esitatud näidisele vastava tõendi. Korraldajate rühm teeb selle tõendi või nende tõendite koopia üldsusele kättesaadavaks veebipõhise toetusavalduste kogumise üksiksüsteemi veebisaidil.

Liikmesriigid tunnustavad teiste liikmesriikide pädevate asutuste antud tõendeid.

4. Veebipõhistel toetusavalduste kogumise üksiksüsteemidel on asjakohased turva- ja tehnilised elemendid, et kogumisperioodi vältel oleks tagatud järgmine:

a) toetusavalduse allkirjastamise võimalus on ainult füüsilistel isikutel;

b) algatuse kohta esitatud teave vastab registris avaldatud teabele;

c) allakirjutanutelt kogutakse andmeid kooskõlas III lisaga;

d) allakirjutanute esitatud andmeid kogutakse ja säilitatakse turvaliselt.

5. Komisjon võtab hiljemalt 1. jaanuariks 2020 artiklis 21 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vastu lõike 4 kohaldamiseks vajalikud tehnilised kirjeldused.

Komisjon võib esimeses lõigus osutatud tehniliste kirjelduste väljatöötamisel Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametilt (ENISA) nõu küsida.

6. Kui toetusavaldusi kogutakse toetusavalduste kogumise veebipõhiste üksiksüsteemide kaudu, siis ei või kogumisperiood alata enne, kui igale sellisele süsteemile on välja antud lõikes 3 osutatud tõend.

Artikkel 12

Toetusavalduste kontrollimine ja tõendamine liikmesriikide poolt

1. Iga liikmesriik (edaspidi „vastutav liikmesriik“) kontrollib ja tõendab, et tema kodanike allkirjastatud toetusavaldused vastavad käesoleva määruse nõuetele.

2. Kolme kuu jooksul alates kogumisperioodi lõpust ja ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, esitab korraldajate rühm veebipõhiselt või paberkandjal kogutud toetusavaldused vastutava liikmesriigi artikli 19 lõikes 2 osutatud pädevatele asutustele.

Korraldajate rühm esitab toetusavaldused pädevatele asutustele ainult juhul, kui algatuse raames on saadud kokku artiklis 3 sätestatud minimaalne allakirjutanute arv.

Toetusavaldused esitatakse vastutava liikmesriigi igale pädevale asutusele ainult ühel korral, kasutades V lisas sätestatud vormi.

Veebipõhiselt kogutud toetusavaldused esitatakse komisjoni poolt üldsusele kättesaadavaks tehtud elektroonilist standardsüsteemi järgides.

Paberkandjal kogutud toetusavaldused ja veebipõhise toetusavalduste kogumise üksiksüsteemi kaudu veebipõhiselt kogutud toetusavaldused esitatakse eraldi.

3. Komisjon esitab nii veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kaudu veebipõhiselt kui ka paberkandjal kogutud ja artikli 10 lõike 3 teise lõigu kohaselt üles laaditud toetusavaldused vastutava liikmesriigi pädevale asutusele.

Kui korraldajate rühm on toetusavaldusi kogunud veebipõhise toetusavalduste kogumise üksiksüsteemi kaudu, võib ta komisjonilt taotleda nende toetusavalduste esitamist vastutava liikmesriigi pädevale asutusele.

Komisjon esitab toetusavaldused kooskõlas lõike 2 neljanda lõiguga, kasutades artikli 4 lõikes 5 osutatud ELi failivahetusteenust.

4. Pädevad asutused kontrollivad kolme kuu jooksul alates toetusavalduste saamisest neid asjakohasel viisil, milleks võib kasutada juhuslikku valikut, ning siseriikliku õiguse ja tava kohaselt.

Kui veebipõhiselt ja paberkandjal kogutud toetusavaldused esitatakse eraldi, algab nimetatud periood sellest, kui pädev asutus on kätte saanud kõik toetusavaldused.

Paberkandjal kogutud toetusavalduste kontrollimiseks ei nõuta allkirjade autentimist.

5. Pädev asutus tõendab kontrollimiste tulemuste põhjal asjaomasest liikmesriigist saadud kehtivate toetusavalduste arvu. Tõend koostatakse VI lisa esitatud näidise järgi ja antakse korraldajate rühmale üle tasuta.

Tõendis märgitakse paberkandjal ja veebipõhiselt kogutud kehtivate toetusavalduste arv, sh paberkandjal kogutud ja artikli 10 lõike 3 teise lõigu kohaselt üles laaditud toetusavalduste arv.

Artikkel 13

Algatuse esitamine komisjonile

Korraldajate rühm esitab algatuse komisjonile kolme kuu jooksul alates artikli 12 lõike 5 kohase viimase tõendi saamisest.

Korraldajate rühm esitab VII lisa kohase täidetud vormi koos artikli 12 lõikes 5 ette nähtud tõendite koopiatega paberkandjal või elektrooniliselt.

Komisjon teeb VII lisa sätestatud vormi registris üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 14

Avaldamine ja avalik kuulamine

1. Kui komisjon saab kehtiva algatuse, mille juurde kuuluvad toetusavaldused on kogutud ja tõendatud kooskõlas artiklitega 8–12, avaldab komisjon viivitamata registris vastavasisulise teate ning edastab algatuse Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

2. Kolme kuu jooksul alates algatuse kohta taotluse esitamisest antakse korraldajate rühmale võimalus tutvustada algatust avalikul kuulamisel.

Avalik kuulamine toimub Euroopa Parlamendis ning selle korraldavad komisjon ja Euroopa Parlament ühiselt. Liidu teiste institutsioonide ja nõuandvate organite esindajatele, samuti huvitatud sidusrühmadele antakse samuti võimalus kuulamisel osaleda.

Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament tagavad, et kõik asjakohased avalikud ja erahuvid oleksid tasakaalustatult esindatud.

3. Komisjon on kuulamisel asjakohasel tasemel esindatud.

Artikkel 15

Komisjonis läbivaatamine

1. Ühe kuu jooksul alates algatuse esitamisest võtab komisjon korraldajate rühma asjakohasel tasemel vastu, et kuulata ära algatuses püstitatud probleemide üksikasjalik selgitus.

2. Viie kuu jooksul alates artikli 14 lõike 1 kohasest algatuse avaldamisest ja pärast artikli 14 lõikes 2 osutatud avalikku kuulamist koostab komisjon teatise kodanikualgatuse kohta tehtud õiguslikest ja poliitiliste järeldustest, nimetades vajaduse korral kavandatava meetme ja esitades selle võtmise või võtmata jätmise põhjendused.

Teatisest teatatakse nii korraldajate rühmale kui ka Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele ning see tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

3. Komisjon ja korraldajate rühm võivad kooskõlas artikli 17 lõigetega 2 ja 3 teavitada allakirjutanuid algatuse tulemustest.

III PEATÜKK MUUD SÄTTED

Artikkel 16

Läbipaistvus

Korraldajate rühm esitab registris avaldamiseks ja olenevalt olukorrast avaldab oma kampaania veebisaidil teabe algatuse kõigi toetus- ja rahastamisallikate kohta, mille puhul ületati aastas ühe rahastaja kohta 500 euro suurune summa.

Kõnealust teavet ajakohastatakse vähemalt iga kahe kuu tagant alates registreerimise kuupäevast kuni kuupäevani, mil algatus esitatakse artikli 13 kohaselt komisjonile.

Artikkel 17

Teabevahetus

1. Komisjon parandab teabevahetuse ja teavituskampaaniate kaudu üldsuse teadlikkust Euroopa kodanikualgatuse olemasolust, soodustades seeläbi kodanike aktiivset osalemist liidu poliitilises elus.

2. Asjaomast algatust käsitleva teabevahetuse ja teavitamise eesmärgil võib korraldajate rühm või komisjon juhul, kui tal on selleks allakirjutanu nõusolek, kogumiseks talletada allakirjutanu e-posti aadressi.

Võimalikke allakirjutajaid teavitatakse, et nende õigus algatust toetada ei olene sellest, kas nad on nõus oma e-posti aadressi kogumisega.

3. E-posti aadresse ei tohi koguda toetusavalduste vormide osana. Siiski võib neid koguda toetusavaldustega samal ajal, kuid ainult juhul, kui neid töödeldakse eraldi.

Artikkel 18

Isikuandmete kaitse

1. Korraldajate rühma esindaja on vastutav töötleja määruse (EL) 2016/679 tähenduses. Kui loodud on artikli 5 lõikes 7 osutatud juriidiline isik, on see isik vastutav töötleja.

2. Toetusavalduste vormide täitmisel saadud isikuandmeid kogutakse artiklite 9–11 kohase turvalise kogumise ja säilitamise, liikmesriikidele esitamise, artikli 12 kohase kontrollimise ja tõendamise toimingute jaoks ning vajalike kvaliteedikontrollide ja statistiliste analüüside tegemiseks.

3. Korraldajate rühm ja vajaduse korral komisjon hävitavad kõik algatuse jaoks allkirjastatud toetusavaldused ja nende koopiad hiljemalt üks kuu pärast algatuse artikli 13 kohast komisjonile esitamist või 21 kuud pärast kogumisperioodi algust, olevalt sellest, kumb tähtpäev saabub varem. Juhul kui algatus võetakse tagasi pärast kogumisperioodi algust, hävitatakse toetusavaldused ja nende koopiad siiski hiljemalt üks kuu pärast tagasivõtmist.

4. Pädev asutus hävitab kõik toetusavaldused ja nende koopiad hiljemalt kolm kuud pärast artikli 12 lõikes 5 osutatud tõendi väljaandmist.

5. Konkreetse algatuse jaoks antud toetusavaldusi ja nende koopiaid võib säilitada lõigetes 3 ja 4 sätestatud ajapiirangust kauem, kui see on vajalik asjaomase algatusega seotud kohtu- või haldusmenetluseks. Need hävitatakse hiljemalt üks kuu pärast nimetatud menetlustes lõpliku otsuse tegemise kuupäeva.

6. Komisjon ja korraldajate rühm hävitavad artikli 17 lõike 2 kohaselt kogutud e-posti aadressi andmed olenevalt olukorrast hiljemalt üks kuu pärast algatuse tagasivõtmist või 12 kuud pärast kogumisperioodi lõppu või algatuse komisjonile esitamist. Juhul kui komisjon on

teatistes kindlaks määratud artikli 15 lõike 2 kohaselt võetavaid meetmeid, hävitatakse e-posti aadressi andmed siiski hiljemalt kolm aastat pärast teatise avaldamist.

7. Ilma et see piiraks neile määrusest [(EÜ) nr 45/2001] tulenevaid õigusi, on korraldajate rühma liikmetel õigus taotleda oma isikuandmete registrist eemaldamist pärast asjaomase algatuse registreerimise kuupäevast kahe aasta möödumist.

Artikkel 19

Liikmesriikide pädevad asutused

1. Artikli 11 kohaldamisel määrab iga liikmesriik artikli 11 lõikes 3 osutatud tõendi andmise eest vastutama ühe pädeva asutuse või mitu pädevat asutust.

2. Artikli 12 kohaldamisel määrab iga liikmesriik ühe pädeva asutuse, kes vastutab toetusavalduste kontrollimise koordineerimise ja artikli 12 lõikes 5 osutatud tõendite andmise eest.

3. Hiljemalt 1. jaanuariks 2020 edastavad liikmesriigid komisjonile lõigete 1 ja 2 kohaselt määratud asutuste nimed ja aadressid. Nad annavad komisjonile nimetatud teabe muutmisest teada.

Komisjon teeb lõigete 1 ja 2 kohaselt määratud asutuste nimed ja aadressid registris üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 20

Siseriiklikest sätetest teatamine

1. Hiljemalt 1. jaanuariks 2020 teavitavad liikmesriigid komisjoni erisätetest, mis on käesoleva määruse rakendamiseks vastu võetud.

2. Komisjon teeb need sätted registris kooskõlas lõikega 1 liikmesriigi teatistes kasutatud keeles üldsusele kättesaadavaks.

IV PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID

Artikkel 21

Komiteemenetlus

1. Artikli 11 lõike 5 rakendamisel abistab komisjoni komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 22

Delegeeritud volitused

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva määruse lisasid käesoleva määruse asjakohaste sätete kohaldamisala ulatuses.

Artikkel 23

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 22 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [*alusakti jõustumise kuupäev või muu kaasseadusandjate määratud kuupäev*].

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 22 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 22 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole [kahe kuu] jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega [kahe kuu] võrra.

V PEATÜKK LÕPPSÄTTED

Artikkel 24

Läbivaatamine

Komisjon vaatab Euroopa kodanikualgatuse toimimise teatavate ajavahemike tagant läbi ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta aruande hiljemalt viis aastat pärast selle jõustumist ja seejärel iga viie aasta tagant. Aruanded avalikustatakse.

Artikkel 25

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EL) nr 211/2011 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2020.

Viiteid määrusele (EL) nr 211/2011 tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 26

Jõustumine ja kohaldatavus

Käesolev määrus jõustub kahekümnenadal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2020.

Artikli 9 lõiget 4, artiklit 10, artikli 11 lõiget 5 ja artikleid 19–24 kohaldatakse siiski alates käesoleva määruse jõustumisest.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus:

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

1.4. Eesmärgid

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANIEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa kodanikualgatuse kohta“

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB³²) struktuurile

Jaotis 18: Ränne ja siseasjad

Jaotis 25: Komisjoni poliitika koordineerimine ja õigusnõustamine

Jaotis 26: Komisjoni haldus

Jaotis 33: Õigus- ja tarbijaküsimused

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**³³

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Euroopa kodanikualgatus loodi Lissaboni lepinguga (Euroopa Liidu lepingu artikkel 11 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 24) ning see on rakendatud määrusega (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (edaspidi „Euroopa kodanikualgatuse määrus“), mida hakati kohaldama alates 2012. aasta aprillist.

Euroopa kodanikualgatuse eesmärk on suurendada kodanike osalemist Euroopa Liidu demokraatlikus elus, andes neile võimaluse esitada otse komisjonile taotlus, et komisjon esitaks aluslepingute rakendamise otstarbel õigusakti ettepaneku.

Euroopa kodanikualgatuse määrust muudetakse kohaldamisest esimese viie aasta möödumisel (asendades kehtiva määruse uue määrusega) osana Euroopa Komisjoni võetud kohustusest suurema kodanike kaasamise ja osalemise teel suurendada ELi demokraatlikku legitiimsust kooskõlas Junckeri komisjoni poliitiliste suunistega ja eelkõige selle prioriteediga nr 10 „Demokraatlike muutuste liit“.

Uue ettepaneku eesmärk on parandada Euroopa kodanikualgatuse toimimist, kõrvaldades selle rakendamise käigus kindlaks tehtud vajakajäämised, ning ettepaneku peamised poliitilised eesmärgid on järgmised: i) muuta Euroopa kodanikualgatus korraldajate ja toetajate jaoks juurdepääsetavamaks, vähem koormavaks ning kergemini kasutatavaks; ii) saavutada Euroopa kodanikualgatuse

³²

ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

³³

Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

täielik potentsiaal vahendina, millega edendatakse arutelu ja kodanike osalemist Euroopa tasandil ning tuuakse ELi selle kodanikele lähemale.

Euroopa kodanikualgatuse vahendi rakendamisele osutatakse lisaks komisjoni peasekretariaadi strateegilise kava 2016–2020 erieesmärgi C.2 „demokraatlikum ja vastutustundlikum Euroopa Liit, mis avab poliitikakujundamise ning suurendab suhtlust kodanike, sidusrühmade ja liikmesriikide parlamentidega“ all.

1.4.2. *Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile*

Erieesmärgid

Eesmärk nr 1: hallata tõhusalt Euroopa kodanikualgatuse rakendamisega seotud haldusmenetlusi ja anda abi korraldajatele.

Eesmärk nr 2: pakkuda Euroopa kodanikualgatuse korraldajatele tehnilist tuge ja hallata sellega seotud IT-projekte.

Eesmärk nr 3: tagada veebipõhine toetusavalduste kogumise kesksüsteem ja Euroopa kodanikualgatuse register.

Eesmärk nr 4: pakkuda Euroopa kodanikualgatuste korraldajatele tehnilist ja korralduslikku tuge Euroopa kodanikualgatuse veebipõhise koostööplatvormi abil, mida hallatakse koostöös asutusevälise partneriga.

Eesmärk nr 5: edendada Euroopa kodanikualgatuse vahendit teabevahetuse ja teadlikkuse parandamise vahendite abil.

Eesmärk nr 6: tõlkida algatused.

Eesmärk nr 7: korraldada kohtumised korraldajatega, kui komisjon kutsub neid osalema kohtumistel nende eduka algatuse läbivaatamise menetluse raames.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Eesmärk nr 1 kuulub jaotise 25 „Komisjoni poliitika koordineerimine ja õigusnõustamine“ kohaldamisalasse.

Eesmärk nr 2 kuulub peatüki 26.03 „Teenuste osutamine riiklikele haldusasutustele, ettevõtetele ja kodanikele“ kohaldamisalasse.

Eesmärgid nr 3 ja 4 kuuluvad peatüki 18.04 „Euroopa kodakondsuse edendamine“ ja peatüki 26.03 „Teenuste osutamine riiklikele haldusasutustele, ettevõtetele ja kodanikele“ kohaldamisalasse.

Eesmärgid nr 5, 6 ja 7 kuuluvad peatüki 18.04 „Euroopa kodakondsuse edendamine“ kohaldamisalasse.

1.4.3. *Oodatavad tulemused ja mõju*

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

1. Suurem arv registreerimistaotlusi
2. Suurem arv komisjoni registreeritud algatusi
3. Kõigi algatuste jaoks saab veebis toetusavaldusi koguda kõigi 12 kuu jooksul
4. Algatuse kohta kogutakse keskmiselt rohkem toetusavaldusi
5. Rohkem algatusi saab nõutava arvu toetusavaldusi

6. Komisjon võtab rohkemate algatuste suhtes järeelmeetmeid
7. Kodanikke teavitatakse rohkem Euroopa kodanikualgatuse vahendist

1.4.4. *Tulemus- ja mõjunäitajad*

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Näitaja 1: komisjonile laekunud taotluste arv.
Lähetetaseme väärtus 1: alates 2012. aastast on aastas esitatud keskmiselt 13 taotlust.
Näitaja 2: algatuste registreerimise määr.
Lähetetaseme väärtus 2: viie aasta jooksul on keskmiselt registreeritud 70 % algatustest.
Näitaja 3a: veebipõhist toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kasutavate algatuste arv.
Lähetetaseme väärtus 3a: 70 % algatustest kasutab komisjoni tarkvara ja teenuseid.
Näitaja 3b: toetusavalduste kogumise veebipõhiste süsteemide tõendamise kuupäevad kogumise alguskuupäevadega võrreldes.
Lähetetaseme väärtus 3b: keskmiselt ligikaudu üks kuu pärast komisjoni serverites majutatud süsteemide registreerimise kuupäeva.
Näitaja 4: 12kuulise kogumisperioodi lõpuks algatuse kohta kogutud toetusavalduste arv.
Lähetetaseme väärtus 4: täpne arv ei ole komisjonile teada, v.a kolme eduka algatuse puhul.
Näitaja 5: edukate algatuste arv
Lähetetaseme väärtus 5: kolm algatust viie aasta jooksul.
Näitaja 6: nende algatuste arv, mille suhtes komisjon võtab järeelmeetmeid.
Lähetetaseme väärtus 6: kaks algatust viie aasta jooksul.
Näitaja 7a: ELi kodanike teadlikkust oma õigustest käsitlevate küsitluste (Eurobaromeeter) tulemused.
Lähetetaseme väärtus 7a: 2015. aasta oktoobris korraldatud Eurobaromeetri kiiruuringu 430 tulemuste kohaselt vastas kaks kolmandikku vastajatest (66 %) jaatavalt, kui neilt küsiti, kas ELi kodanikel on õigus osaleda kodanikualgatuses.
Näitaja 7b: nende kodanike arv, keda on teavitatud e-posti teel Euroopa kodanikualgatuse vahendist / edukatest algatustest.
Lähetetaseme väärtus 7b: ei kohaldata.
Näitaja 7c: veebipõhises koostööplatvormis osalejate arv.
Lähetetaseme väärtus 7c: ei kohaldata.

1.5. **Ettepaneku/algatuse põhjendus**

1.5.1. *Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused*

Kodanikualgatuse kohta Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud artikli 24 ja Euroopa Liidu lepingus sätestatud artikli 11 rakendamine.
--

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus

Algatus tehakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 24 kohaselt ELi ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Seepärast subsidiaarsuse põhimõtet ei kohaldata.

Euroopa kodanikualgatusele on juba olemuslikult ELi mõõde, kuna see on seotud liidu õigusaktide ettepanekute koostamisega.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Euroopa kodanikualgatuse vahend kehtestati Lissaboni lepinguga ja võeti määruse (EL) nr 211/2011 alusel kasutusele alates 1. aprillist 2012.

Uue ettepanekuga asendatakse kõnealune määrus.

Euroopa Kodanikualgatuse rakendamise esimese viie aasta jooksul saadud kogemused näitavad selgelt, et komisjon peab andma korraldajatele palju rohkem konkreetset tehnilist, korralduslikku ja õiguslikku tuge, et nad saaksid oma algatusi tõhusalt juhtida.

Seega peetakse vajalikuks tagada korraldajatele valmiskujul kesksüsteem, mis võimaldab koguda veebipõhiselt toetusavaldusi, nagu on ettepanekus ette nähtud.

Muud Euroopa kodanikualgatust toetavad IT-vahendid on näiteks Euroopa kodanikualgatuse register/veebisait (mis on juba olemas ja mis integreeritakse veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemiga) ning Euroopa kodanikualgatuse koostööplatvorm (mida rakendatakse praegu Euroopa Parlamendi katseprojekti raames), mis on mõlemad ettepanekus ette nähtud.

Samuti järeldati, et teabevahetuse ja teadlikkuse parandamise tegevusi tuleb tugevdada, et suurendada kodanike osalemist. Ettepanekus on esitatud uus säte teabevahetuse kohta.

Kehtiva Euroopa kodanikualgatuse määruse rakendamisega seotud töökoormuse tõttu on viimase viie aasta jooksul määratud sellega tegelema märkimisväärselt rohkem töötajaid. See arv ei muutu uue määruse tõttu.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Euroopa kodanikualgatuse rakendamist ja eelkõige veebipõhist toetusavalduste kogumist toetavaid IT-projekte toetati varem ISA programmist ja toetatakse nüüd ISA2 programmist.

Need projektid aitavad parandada riiklike haldusasutuste koostalitlusvõimet ning nende piiriülest suhtlust kodanike ja ettevõtetega.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatult kestusega** ettepanek/algatus

- rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 1.1.2019–31.12.2019,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid³⁴

☒ **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

- ☒ oma talituste kaudu, sealhulgas töötajate kaudu liidu delegatsioonides;
- ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (täpsustage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile (EIF);
- ☐ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Märkus 1.

Võrdluse huvides vt järgmised eelarveassigneeringud, mis on tehtud kehtiva Euroopa kodanikualgatuse määruse alusel:

2017. aastaks:

- 0,840 miljonit eurot Euroopa kodanikualgatuse eelarverea alusel (18 04 01 02),
- 0,561 miljonit eurot ISA² programmi eelarverea alusel (26 03 01 00),

³⁴

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- 0,500 miljonit eurot katseprojekti „Uued tehnoloogiad ning informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendid Euroopa kodanikualgatuse rakendamiseks ja lihtsustamiseks“ alusel (25 01 77 04);

2018. aastaks (need eelarveassigneeringud on käesoleva seadusandliku ettepaneku vastuvõtmise ajal veel kinnitamata):

- 0,740 miljonit eurot Euroopa kodanikualgatuse eelarverea alusel (18 04 01 02),

- 0,560 miljonit eurot ISA² programmi eelarverea alusel (26 03 01 00).

Märkus 2.

Pange tähele, et uue määruse vastuvõtmise ja jõustumise kuupäeva ei saa praegu kinnitada. On võimalik, et käivitumisperioodi on vaja selle alusel korrigeerida.

Märkus 3.

Pange tähele, et ettevalmistused erieesmärgi nr 3 all eespool nimetatud veebipõhise toetusavalduste kogumise kesksüsteemi kasutuselevõtuks algavad juba 2018. aastal ja selleks kasutatakse kehtiva Euroopa kodanikualgatuse määruse alusel 2018. aasta eelarveprojektis ette nähtud assigneeringuid.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Järelevalve ja aruandluse tagavad komisjoni töötajad peasekretariaadi ja informaatika peadirektoraadi tegevuse suhtes kohaldatavate kehtivate õigusnormide alusel.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.2.1. Tuvastatud ohud

Väheste teadlikkuse suurendamise ja teabevahetuse tegevuste tõttu võib olla vähem vahendis osalejaid, mille tõttu on omakorda vähem registreeritud ja edukaid algatusi, nagu on osutatud punktis 1.4.3.

Korraldajatele antava tõhusa tehnilise ja korraldusliku toe puudumise tõttu võib olla vähem edukaid algatusi, nagu on osutatud punktis 1.4.3.

2.2.2. Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta

See on hõlmatud peasekretariaadi ja informaatika peadirektoraadi olemasolevate sisekontrollisüsteemidega.

2.2.3. Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos

See algatus ei avalda tõenäoliselt mõju veariski sisaldavale hinnangulisele kogusummale ega kontrollidest tekkivate kulude näitajale. Nagu on märgitud peasekretariaadi 2016. aasta tegevusaruandes, on peasekretariaadi veariski sisaldav hinnanguline kogusumma 0 eurot ja kontrollidest tekkivate kulude näitaja (kontrollide/maksete kulu) 1,74 %.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed

Ei kohaldata

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assignee-ringute liik	Rahaline osalus			
	Nr 1A Rubriik: „Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks“	Liigendatud ³⁵	EFTA riigid ³⁶	Kandidaatriigid ³⁷	Kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	26 03 01 00	Liigendatud	JAH	JAH	EI	JAH

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assignee-ringute liik	Rahaline osalus			
	Nr 3. Rubriik: „Julgeolek ja kodakondsus“	Liigendatud/liigendamata ³⁸	EFTA riigid ³⁹	Kandidaatriigid ⁴⁰	Kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	18 04 01 02	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
	33 02 01	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	EI

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assignee-ringute liik	Rahaline osalus			
	Nr 5 Rubriik: „Halduskulud“	Liigendatud/liigendamata ⁴¹	EFTA riigid ⁴²	Kandidaatriigid ⁴³	Kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses

³⁵ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

³⁶ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³⁷ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

³⁸ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

³⁹ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁴⁰ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

⁴¹ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

⁴² EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁴³ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

	25 01 01 01 01 25 01 02 11 01 25 01 02 11 02 26 01 01 01 01	Liigen- damata	EI	EI	EI	EI
--	--	-------------------	----	----	----	----

Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitme- aastase finants- raamistiku rubriik	Eelarverida	Assignee- ringute liik	Rahaline osalus			
	Nr [...][Nimetus.....]	Liigendatud/ liigendamata	EFTA riigid	Kandidaat- riigid	Kolman- dad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähtsuses
	[...][XX.YY.YY.YY]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

[Selle punkti täitmisel tuleb kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit (käesoleva finantssselgituse lisas esitatud teine dokument) ja laadida see üles DECIDE võrku talitustevahelise konsulteerimise eesmärgil.]

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr 1A	Rubriik: „Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks“
---	-------	--

Informaatika peadirektoraat			Aasta 2019	Aasta 2020
• Tegevusassigneeringud				
Eelarverida nr 26 03 01 00	Kulukohustused	(1)	0,620	0,110
	Maksed	(2)	0,310	0,420
Eelarverida nr	Kulukohustused	(1a)		
	Maksed	(2a)		
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴⁴				
Eelarverida nr		(3)		
Informaatika peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1 a +3	0,620	0,110
	Maksed	=2 + 2a +3	0,310	0,420
• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,620	0,110

⁴⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B.A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

	Maksed	(5)	0,310	0,420
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)		
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1A assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+6	0,620	0,110
	Maksed	=5+6	0,310	0,420

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr 3	Rubriik „Julgeolek ja kodakondsus“
---	------	------------------------------------

Peasekretariaat			Aasta 2019	Aasta 2020
• Tegevusassigneeringud				
Eelarverida nr 18 04 01 02	Kulukohustused	(1)	1,085	1,385
	Maksed	(2)	0,814	1,310
Eelarverida nr	Kulukohustused	(1a)		
	Maksed	(2a)		
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴⁵				
Eelarverida nr		(3)		
Peasekretariaadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1 a +3	1,085	1,385
	Maksed	=2+2a +3	0,814	1,310

⁴⁵ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B.A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat			Aasta 2019	Aasta 2020
• Tegevusassigneeringud				
Eelarverida nr 33 02 01	Kulukohustused	(1)	0,345	0,645
	Maksed	(2)	0,259	0,570
Eelarverida nr	Kulukohustused	(1a)		
	Maksed	(2a)		
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴⁶				
Eelarverida nr		(3)		
Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1 a +3	0,345	0,645
	Maksed	=2+2a +3	0,259	0,570

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	1,430	2,030
	Maksed	(5)	1,073	1,880
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)		
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 3 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+6	1,430	2,030
	Maksed	=5+6	1,073	1,880

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

⁴⁶ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B.A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	2,050	2,140
	Maksed	(5)	1,383	2,300
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)		
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+6	2,050	2,140
	Maksed	=5+6	1,383	2,300

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud“
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2019	Aasta 2020
Peasekretariaat			
• Inimressursid		0,828	0,828
• Muud halduskulud		0,070	0,070
Peasekretariaat KOKKU	Assigneeringud	0,898	0,898

Informaatika peadirektoraat			
• Inimressursid		0,173	0,173
• Muud halduskulud			

Informaatika peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	0,173	0,173
-----------------------------------	----------------	-------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	1,071	1,071
--	--	-------	-------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2019	Aasta 2020
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	1,25 täistöö- ajale taanda- tud ameti- kohta	1,25 täistöö- ajale taanda- tud ameti- kohta
	Maksed	1,25 täistöö- ajale taanda- tud ameti- kohta	1,25 täistöö- ajale taanda- tud ameti- kohta

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta 2019		Aasta 2020	
	VÄLJUNDID					
	Väljundi liik ⁴⁷	Kesk mine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu
ERIEESMÄRK nr 3						
Euroopa kodanikualgatuse veebipõhine toetusavalduste kogumise kesksüsteem ja register Arendus, hooldus ja tugi, taristu	Tarkvara, taristu, teenused	1,095	1	0,950	1	1,240
Erieesmärk nr 3 kokku			1	0,950	1	1,240
ERIEESMÄRK nr 4						
Euroopa kodanikualgatuse veebipõhine koostööplatvorm Arendus, hooldus ja tugi, platvormi käitamine, taristu	Tarkvara, taristu, teenused	0,400	1	0,400	1	0,400
Erieesmärk nr 4 kokku			1	0,400	1	0,400
ERIEESMÄRK nr 5						
Teabevahetus ja teadlikkuse suurendamine	Teenused	0,400	1	0,500	1	0,300
Erieesmärk nr 5 kokku			1	0,500	1	0,300
ERIEESMÄRK nr 6						
Registreeritud algatuste tõlked	Teenused	0,050	100	0,050	100	0,050
Erieesmärk nr 6 kokku			100	0,050	100	0,050
ERIEESMÄRK nr 7						
Algatuste korraldajatega kohtumiste korraldamine	Otseleping, teenused	0,150	5	0,150	5	0,150
Erieesmärk nr 7 kokku			5	0,150	5	0,150

⁴⁷

Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

KULUD KOKKU		2,050		2,140
-------------	--	-------	--	-------

Taotletud assigneeringute põhjendused.

Eesmärk nr 3: tagada veebipõhiseks toetusavalduste kogumiseks kesksüsteem ja Euroopa kodanikualgatuse register.

Käesoleva ettepanekuga on otseselt ette nähtud veebipõhine toetusavalduste kogumise kesksüsteem. Selle loob ja seda hakkab käitama komisjon (artikkel 10).

Seda ei nähtud ette esimeses Euroopa kodanikualgatuse määruses, mille kohaselt pidi komisjon ainult vastutama veebipõhise toetusavalduste kogumise tarkvara väljatöötamise ja hooldamise eest.

Euroopa kodanikualgatuse veebipõhine register on juba sätestatud esimeses Euroopa kodanikualgatuse määruses ja seda tuleb uue määruse alusel säilitada (artikli 4 lõige 3).

Veebipõhise toetusavalduste kogumise tarkvara ja Euroopa kodanikualgatuse registri väljatöötamise ja hooldamisega seotud eelarve moodustab 2017. aastal 685 000 eurot, mida rahastatakse osaliselt ISA² programmi eelarvereast 26 03 01 00 (peamiselt seoses veebipõhiste toetusavalduste kogumise tarkvaraga) ja osaliselt Euroopa kodanikualgatuse eelarvereast 18 04 01 02.

Käesoleva ettepanekuga selle eesmärgi rakendamiseks prognoositud summad põhinevad veebipõhise toetusavalduste kogumise protsessi kohta 2017. aastal komisjoni ellu viidud uuringu tulemusel.

Eesmärk nr 4: pakkuda Euroopa kodanikualgatuste korraldajatele tehnilist ja korralduslikku tuge Euroopa kodanikualgatuse veebipõhise koostööplatvormi abil, mida hallatakse koostöös asutusevälise partneriga.

Ettepaneku artikli 4 lõikes 2 nähakse veebipõhine koostööplatvorm ette alalise vahendina, mille abil saab toetada Euroopa kodanikualgatuse rakendamist. Platvormi ei nähtud ette esimeses Euroopa kodanikualgatuse määruses.

Uue määruse alusel vajab platvorm korrapärast rahastamist. Välja pakutud iga-aastane eelarve on 400 000 eurot aastas, mis peaks hõlmama platvormi käitamise koostöös asutusevälise partneriga ning IT arendustegevuse, hoolduse, toe ja taristu.

Eesmärk nr 5: edendada Euroopa kodanikualgatuse vahendit teabevahetuse ja teadlikkuse suurendamise vahendite abil.

Määruse ettepaneku uue artikliga 17 kehtestatakse Euroopa Komisjonile kohustus viia ellu teabevahetustegevusi, et suurendada avalikkuse teadlikkust Euroopa kodanikualgatuse olemasolust.

2017. aastal rahastatakse teabevahetustegevusi Euroopa kodanikualgatuse eelarverea 18 04 01 02 vahenditest, millele on tehtud eraldi kokku 840 000 euro väärtuses. 2018. aasta eelarve ettepanekus on Euroopa kodanikualgatuse eelarverea 18 04 01 02 jaoks ette nähtud 740 000 eurot.

Selleks välja pakutud iga-aastased assigneeringud moodustavad 2019. aastal 500 000 eurot ja seejärel 300 000 eurot aastas.

Eesmärk nr 6: tõlkida registreeritud algatused.

Uue Euroopa kodanikualgatuse määruse ettepanekuga kehtestatakse nõue tõlkida algatused kõikidesse ELi ametlikes keeltesse (artikli 4 lõige 4), kui komisjon on need registreerinud, mida ei nõuta kehtiva määruse alusel.

50 000 euro suurune eelarve peaks lubama tõlkida kuni 100 registreeritud algatust aastas.

Eesmärk nr 7: korraldada kohtumised korraldajatega, kui komisjon kutsub neid osalema kohtumistel nende eduka algatuse läbivaatamise menetluse raames.

Neid assigneeringuid kasutatakse peamiselt selleks, et hüvitada korraldajate reisikulud, kui komisjon kutsub nad kohtumisele eduka algatuse läbivaatamise menetluse raames. Muud võimalikud kulud on seotud mis tahes asjasse puutuva logistika ja varustusega.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2019	2020

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5		
Inimressursid	1,001	1,001
Muud halduskulud	0,070	0,070
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 vahesumma	1,071	1,071

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5⁴⁸ jälgijad jäävad kulud		
Inimressursid		

⁴⁸

Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B.A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Muud halduskulud		
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävate kulude vahesumma		

KOKKU	1,071	1,071
--------------	-------	-------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringute raames, täiendades neid vajaduse korral lisaassigneeringutega, mida võidakse anda haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	2019	2020
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)		
25 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	4 täistööajale taandatud AD+ ametikohta 2 täistööajale taandatud AST ametikohta	4 täistööajale taandatud AD+ ametikohta 2 täistööajale taandatud AST ametikohta
26 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0,25 täistööajale taandatud AD+ ametikohta 1 täistööajale taandatud AST ametikohta	0,25 täistööajale taandatud AD+ ametikohta 1 täistööajale taandatud AST ametikohta
XX 01 01 02 (delegatsioonides)		
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)		
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)		
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad) ⁴⁹		
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud)		
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)		
XX 01 04 yy ⁵⁰	- peakorteris	
	- delegatsioonides	
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)		
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)		
Muu eelarverida (täpsustage)		
KOKKU	4,25 täistööajale taandatud AD + ametikohta 3 täistööajale taandatud AST ametikohta	4,25 täistööajale taandatud AD + ametikohta 3 täistööajale taandatud AST ametikohta

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

⁴⁹ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

⁵⁰ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B.A read).

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Eesmärk nr 1: hallata tõhusalt Euroopa kodanikualgatuse rakendamisega seotud haldusmenetlusi ja anda abi korraldajatele. Eesmärk nr 2: pakkuda Euroopa kodanikualgatuse korraldajatele tehnilist tuge ja hallata sellega seotud IT-projekte.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☐ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

[...]

- ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

[...]

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁵¹						
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)		
Artikkel								

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutusmeetod.

[...]

⁵¹ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.